

MERHAMET

(CARITAS)

Yazan : Arnold WESKER

Çeviren : Özcan ÖZER

KİŞİLER

Christine Carpenter (16-25 yaşlarında)

Agnes Carpenter (Anne 40 yaşlarında)

William Carpenter (Babası, Marangoz, 45 yaşlarında)

Robert Lonle (Christine'in eski nişanlısı 25 yaşlarında)

Matilde (60 yaşlarında)

Henry (Norwich Başpiskoposu 50 yaşlarında)

Mathew de Redelman (St.James Kilisesinin Papazı 30 yaşlarında)

Richard Lonle (Robert'in babası)

(aşağıdaki üç rol tek aktör tarafından oynanabilir)

Köylü

Gezgin Rahip

Muhafız

(aşağıdaki iki rol tek aktör tarafından oynanabilir)

Piskopos'un Katibi

Vergi Tahsildarı

Zaman : Temmuz 1377'den Temmuz 1381'e kadar

DEKOR

1. Perde..... Birleşik bir dekor anlayışı; duvar, mihrap, kilisenin yuvarlak penceresi, Christine'nin hücresinin duvarının bir bölümü ve onun parmaklıklı penceresi; kiliseye birleşik duvardaki günah çıkarma penceresi, marangozun atölyesi.
2. Perde..... Christine'nin hücresinin içi.

BİRİNCİ PERDE

Sahne 1

Temmuz 1377. Norfolk, Pulham St. Mary köyünün kilisesinin içi. Pencere, azizenin hücresinin duvarının bir bölümü. Marangoz William'ın kızı Christine hücreye kapatılmak üzeredir. Işık yavaşça duvarda açılır. Bu gördüğümüz ilk görüntüdür. Etrafta yerine konulmak üzere bekleyen iri kayalar. Daha sonra ışık, mihrabın önünde tek başına duran Cihristine'nin vücudunu aydınlatır. Bize arkası dönüktür. İkinci perdeye kadar onun yüzünü görmeyiz. Daha sonra ışık, marangozun atölyesini aydınlatır. Atölyede ağaçtan yapılma küçük bir masa, bir sandalye ve kalın ağaçtan yapılma bir yatak görürüz. Bunlar Christine'nin hücre için, babası tarafından yapılmıştır. Yatak henüz tamamlanmamıştır ve bir ucu yerdedir ve diğer ayakla birleştirilmeyi beklemektedir.

(NOT: Bu andan başlayarak izleyeceğimiz seremoni, azizeler için yapılan bir törenden alınmadır. Ancak bilerek, tam da kuralına uygun yapılmamaktadır. Ama yine de sahne, gerçek bir kilisede, gerçek bir tören kıvamında işletilmelidir. Böylece izleyici, tüm yoğunluğuyla bir dinsel atmosfere doymalı ve içinde hissetmelidir. Bir azizenin inzivaya çekiliş törenine tanık olduğu duygusunu yaşamalıdır. Tüm sözcükler sahnede yapılabilecek eşlik etmeli ve aynen tekstte yazıldığı gibi uygulanmalıdır. Asla mırıldanarak değil.)

HENRY - (Norwich Baş Piskoposu girer, onu **MATHEW DE REDEMAN** (kilisenin BAŞ Papazı) izler. Onun arkasından **Christine'nin** ailesi ; **WILLIAM** ve **AGNES**, onların ardından **Christine'nin** eski nişanlısı **ROBERT LONLE**, onun ardından yaşlı köylü kadın **MATİLDE**, **KÖYLÜ** ve **KATİP**. Yoğun bir tütsü kokusu havaya hakimdir.)

MATHEW, mihrabın önüne geçer ve ayin-töreni başlatır.

MATHEW - (6. mezmur. Davut'un ilahisi)

Yarabbi, hiddetinle beni takdir etme

Ve öfkenle beni tedip etme.

Bana acı, Ya Rab çünkü güçsüzüm;

Bana sağlık ver, Ya Rab, çünkü kemiklerim sızlıyor.

Ruhum çok sızlıyor.

Ve sen Ya Rab, ne vakte kadar uzaktasın?

Dön Ya Rab, ruhumu azat et.

İnayetinle kurtar beni.

Çünkü, senin anılman ölümden yoktur.

Ölümler diyarında sana kim şükredecek?

Yorulduğum kendi iniltimden;

Yatağım sırlı sıklam her gece ağlamaktan.

Gözyaşlarım ıslatıyor yatağımı.

Gözüm sönmüyor kederden

Bütün hasımlarımın yüzünden eskiyor.

Ey sizler, bütün fesat işleyenler, benden uzak durun.

Çünkü Rabbim, ağlayışımın sesini işitti.

Duamı kabul edecektir.

Bütün düşmanlarım utanacak ve korkudan titreyecekler.

Geri dönecekler, ansızın utanacaklar...

(Bu başlangıç esnasında AGNES, kızının önünde durur ve onun giysisinin düğmelerini açmaya başlar. Çok sıkıntılıdır ve görevi tamamlayamaz, hüngür hüngür ağlamaya başlar ve kocası WILLIAM, onu kenara çeker. Onun yerine MATİLDE geçer. Kısa bir süre sonra Kız (Christine) beyaz bir iç gömleğiyle kalır. Diğer köylü kollarında Christine'nin giysisiyle yanlarında durmaktadır.

Tören devam ederken herkes hem görevini yapmakta hem de ilahiye katılmaktadır.)

HEPSİ - Hamdolsun Babamıza ve onun Oğluna ve Kutsal Ruhuna, ezelden ebede kadar, dünyanın sonsuzluğuna. Amin.

MATHEW - (131. Mezmur. Davut'un Hac İlahisi)
 Yüreğim kibirlenmedi Ya Rab
 Ve gözlerimi yükseklerle dikmedim.
 Ve büyük işler yolunda yürümedim.
 Ne de benden üstün olan şaşılacak işlerde...
 Ana kucağında süttten kesilmiş çocuk gibi,
 Ruhumu yatıştırdım ve susturdum,
 İçimde ruhum süttten kesilmiş çocuk gibidir.
 Ey kavmim Rabbe ümit bağla,
 Ezelden ebede kadar.

HEPSİ - Hamdolsun Babamıza ve onun Oğluna ve Kutsal Ruhuna, ezelden ebede kadar, dünyanın sonsuzluğuna. Amin.

Christine, kendisi secdeye gelir. Papaz ve Piskopos onun önünde ayakta dururlar. Piskopos onun önüne Haç'ı tutar. Mathew onu kutsal suyla üç kez kutsar, üç kez de tütsüyle...

PİSKOPOS - Gidin ey halkım, odanıza girin, kapatın kapıyı üstünüze, gizlenin biraz, bir an için gizlenin, öfke geçip gidene kadar.

MATHEW - Ve işte o zaman İsa girdi kendi şehrine ve Martha adlı gerçek kadın aldı onu evinden içeriye, bir kız kardeşi vardı adı Mary olan ve İsa'nın ayakları dibinde oturan. Ama çok meşguldü Martha hizmet ediyordu hep. Ve o durdu ve dedi ki; Yüce İsa, bu hizmette kız kardeşimin beni yalnız bırakmasına bir şey söylemeyecek misin? Söyle ona ve sen söylediğin için bana yardım etsin. Cevap verdi İsa; Martha, Martha, sen hünerli ve isteklisin ve zorlukların çok. Şimdi gerekli olan bir tek şey vardır. Mary de en iyi olanı seçti, ki ömrü boyunca ondan alınamayacak olandır bu.

PİSKOPORS - Ya Rab, kendini kötülükten arıtmış ve bir günahkar olarak ölmek istemeyen, naçizane inayetine sığınmış olan hizmetkarın Cihsitine'yi korusun. Senin göksel inayetine bel bağlamış, sonsuza kadar sana hizmet etmek isteyen ve hiçbir gücün onu senden ayıramayacağı bu naçiz kulunu korusun. Kutsal İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ - Amin.

Christine ilerler ve elindeki mumları mihrabın üstüne koyar, tekrar geri adım atar. Elindeki kağıttan okumaya başlar.

CHRISTINE - Ben, Kızkardeş Christine; kendimi bir münzevi olarak Rabbi'min inayetine ve hizmetine teklif eder ve sunarım. Ve bunun kurallarına göre, bundan böyle Rabbimin hizmetinde kalacağıma yemin ederim. Rabbimin inayeti ve kilisemin rehberliğinde, helal emeğimi ve itaatimi Kutsal Babalarımın hizmetine sunarım.

Elindeki kağıdı kıvrır. Eline bir kalem verilir. Kağıdın üstündeki haç'ın üstüne gelecek şekilde beceriksiz bir imza atar. Mihrabın önünde diz çöker.

PİSKOPOS - Ya Rabbi, hizmetinle sevinen, bu dünyanın kibrinden arınmış, cennetsel çağrının sesine kulak vermiş, kalbindeki kötü düşünceleri silmiş bu naçiz kulunun yüreğini inayetinle doldur. Ya Rabbi, sana güvenen ve senin sonsuz gücünle korunan Kızımız, söz verdiği gibi faziletle yerine getirecektir üstüne düşen görevleri. Ve sonunda sana güvenenlere söz verdiğin ihsanlarına kavuşacaktır. Kutsal İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ - Amin.

Piskopos duayı okumaya devam ederken Christine'i yardım edilir.

PİSKOPOS - Eski kadınlık alametlerini al ondan Rabbim ve onu yeni bir kadın olarak giydir. Buna, bu birliğe, sana ulaşmaya tutkuyla can atan Kızımızdan inayetini eksik etme Ya Rabbi, sensin gerçek adaleti ve kutsallığı var eden.

HEPSİ - Amin.

Christine mihrabın önünde secdeye gelir. Piskopos ve cemaat hafif tonda ilahiye devam ederler. (Latince olan bu - Pentecost İlahisi - oyunun son sayfasında kayıtlıdır.)

William, Agnes ve Robert atölyeye geçmiştir. Agnes ekmeği keser ve onlara içecek doldurur. Diğerleri yatağı bitirmeye uğraşmaktadır.

ROBERT - Onun içindeki tutkuyu ben bilirim. Kilisenin işine cennetten daha çok yarayacaktır. Sonuna kadar ondan yararlanacaklar. Cennet, ne de olsa varlığı az çok kuşkulu bir vaat, ama bir münzevi, bir azize çok daha elle tutulur bir şeydir. Bunlardan herhangi birine sahip olan Kilisenin ülke çapında kazanacağı şöhreti düşünürsen, onlar için bulunmaz bir fırsat. Bunu asla kaçırmak istemezler.

AGNES - Neden, neden neden? Biri söylesin bana, neden? Soruyorum ona ve o cevap veriyor bana, ama ben hiçbir şey anlamıyorum.

WILLIAM - Ve anlaması gereken tek kişi de sensin.

AGNES - (onu duymaz) 'Tamam', diyorum, tamam, inzivaya çekilmek istiyorsun, ama bu kadar katı olmak zorunda mı? Zincire vurulmak, acı çekmek ve ibadet etmek... Saatler, saatler boyunca ve sonsuza kadar. Dokumada çalış diyorum; kilisenin giysilerini onar, fakirler için biriktir, hastalara yardım et, acı çekenleri rahatlat. Ama bunu yapma. Ve o bana diyor ki, bir küçümsemeye bakarak – bunu kimden aldı bilmiyorum, ama tahmin edebiliyorum – (kocasına bakarak) diyor ki bana;" Bu söylediklerinde bir zayıflık var, anneciğim. Sen bana acı çekmeyi

bırak diyorsun...” Sonra ben de ona bağırmaya başlıyorum yeniden...

WILLIAM - Yanlış zamanda doğru anne olmaya çalışıyorsun.

AGNES - (onu duymaz) Bağıyorum ona; “Acı çekmenin fazileti nedir?” diye. Acı çekmek İlahi kıvılcımı rencide eder, onu gücendirir. Evet, öyledir! “Hayır anne.” diyor o. “Senin sözlerin yanlış. Hayat, kendisi gücendirir İlahi kıvılcımı ki, o sadece cennette bulunabilir ki, ben kendimi ona hazırlıyorum.” Bu söylediklerin bana hiçbir şeyi açıklamıyor, diye sesleniyorum ona; ‘Bu dediklerinden hiçbir şey anlamıyorum!

WILLIAM - Anlamıyorsun, çünkü ‘zaman’ın geldiğini bildiren güçlü fikirden başka bir şey yok zaten.

AGNES - “Cennet! Cennet! Gerçek ancak Cennette vardır.” diye haykırıyor o da bana. Hıh! Eğer tüm gerçeğin var olduğu yer Cennet’se; diyorum ona, orası Cehennemden başka bir yer değildir.

ROBERT - Ve ben de onu yanlış yere suçladığımı anlıyorum. Onu sevmekle yanlış yapmışım. “Benim evlenmek istediğim sen değilsin, Kutsal İsa’yla evlenmek istiyorum.” dedi bana da.

AGNES - (kocasına bakarak) Hayır, asıl onu suçlamak gerek. Onun kafasına bu kelimeleri sokan, kitap oku diyen o.

WILLIAM - Boşa dırıldır edip durma.

AGNES - Peki, onun kafasına nereden geldi bu fikirler, o zaman?

WILLIAM - Nereden bileyim, kadın! Benim bildiğim, onun daha doğduğunda, bir tuhaf olduğu ve aynı tuhaflıkla büyümüş olduğudur. Kimdir onu böyle tuhaf büyüten? Diğer genç kızlar gibi koşmaktan, aşık olmaktan ve dans etmekten uzak yetiştiren

kimdir? Ona Cennet, Cehennem, Melekler ve dahi Yüce İsa için acı çekmek gibi, aptalca konuşmaları yapan kimdir?

AGNES - Bundan doğal ne olabilir. Bütün anneler aynı şeyi yapmıyor mu?

WILLIAM - Ama, hiçbir annenin kızı kendini sonsuza kadar küçücük bir odaya kilitlemiyor. Bir evdeki gereğinden fazla dindarlık, sofuluğun sonu budur. Bir çocuk gereğinden fazla din tutkusuyla yüklenemez.

AGNES - Ama ben onu kitaplara karşı uyarmıştım. Okuma demiştim.

WILLIAM - Çok geç, kadın. Çocuk artık çağırılmıştır.

AGNES - Şeytan çağırdı onu.

WILLIAM - Gündelik hayatın işlerini özleyecek.

AGNES - Koşturmalar, güreşmeler, panayırlar... Bunları ne çok severdi.

WILLIAM - İşte orada; bir masa ve bir sandalye... Ne için bilmem ki?

AGNES - **(kızının dediklerinden mırıldanır)** Değişim, değişim! Orada değişim olmalı!

WILLIAM - Ve rahat uyumasına engel olacak sert bir yatak.

ROBERT - Uyumak için bir tabut istemediğine şükretmeliyiz.

(Masa ve sandalyeyi yatağın üstüne koyup, duvardaki deliğe doğru taşırlar. Az sonra, artık bitmekte olan ilahiyi mırıldanarak geri dönerler. Seremoni, Christine'nin mihrap önünde secdesiyle devam etmektedir.)

MATHEW - Ya Rabbi, bir günahkar olarak ölmek istemeyen, tövbe etmiş, içine hevesini doldurmuş ve dünyevi hayatı terk etmiş olan bu Kızımız için merhamet ve inayetin için sana yalvarıyoruz. Yardımların onun içini şükranla dolduracaktır. Ezeli ve ebedi

mirasından ona bağışladığın mükafatlar ve senin elinden aldığı bu hayata koşacaktır şükranlarıyla. Kutsal İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ

- Amin.

Mathew mihraba gider ve Christine'in mumlarından birini alır ve duaya devam eder.

MATHEW

- Sana sunduğumuz bu kutsal ayin içimizi temizliyor ve bunu senin sadık hizmetkarın Christine'ye bağışla Ya Rabbim. Onu da hatalarından arındırarak, vicdanını günahlardan temizleyecek ve içini yüce katından bağışlanmış olmanın sevinci dolduracak. Yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ

- Amin.

Mathew döner, mumu Christine'ye verir. Piskopos onun elinden tutar, cemaatin geri kalanı da arkalarından duvardaki geçide doğru yürürler. İlahi biter. İlahi bittiğinde onlar hücrenin girişine gelmiş olur.

PİSKOPOS

- Dualarımızı kabul eyle Rabbim. Duy bizi. Varlığının katıksız ışığı bu evi aydınlatsın. İnetinin en sonsuz olanı düşün burada yaşayanın üstüne. Tevazuyla ve itidalle burada, bu kendi elleriyle yaptıkları, tapınakta yaşayanların üstüne. Sonsuza kadar senin ruhunun tapınağı olan bu ibadethanelerden inayetini eksik etme. Yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ

- Amin.

PİSKOPOS

- Dualarımızı kabul eyle Rabbim, duy bizi. Kutsal Babamız, ezeli ve ebedi Rabbimiz. Eğer burada bize karşı bir şey olursa, yada

sana karşı; bu hizmetkarının, Christine'nin evinde, senin ilahi gücün tarafından kovulacaktır. Seninle birlikte yaşayan ve hükmeden ve vahdet eden yüce İsa'mızın yardımlarıyla. Dualarımızı kabul eyle Ya Rabbi.

HEPSİ

- Amin.

Christine hücresinin önünde durur. Piskopos duaya başlar. Aynı anda William, Agnes ve Robert yana döner ve aralarında konuşurlar. Biz onların konuşmalarını fonda Piskopos'un okuduğu duayla birlikte duyarız.

PİSKOPOS

- Bu evi koru Rabbim. (diz çökerek) Burada yaşayan naçiz hizmetkarının yüreğini sağlık, kutsallık, iffet, kuvvet, zafer, sadakat, nezaket, alçakgönüllülük, kurallara riayet ve Rabbime ve Onun oğluna ve Kutsal Ruha itaatle doldur Ya Rabbi. İnyetinin en sonsuz olanı düşün burada yaşayanın üstüne. Tevazuyla ve itidalle burada, bu kendi elleriyle yaptıkları bu tapınakta yaşayanların üstüne. Sonsuza kadar senin ruhunun tapınağı olan bu ibadethanelere inayetini eksik etme. Yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

AGNES

- Terlediğinde ve kanadığında nasıl yıkanacak, nasıl temizlenecek? Kendi kokusunun içinde ölecek deli kız. Kendi rayihası onu zehirleyecek.

WILLIAM

- Artık oyunlar oynamak yok tatlı kızım; koştuğun, dans ettiğin, kayıp giden o tatlı günler sona erdi, kızım.

ROBERT

- (kızgın) Bir kere mavi gökyüzünü görmüştür, unutması mümkün değildir. Sabah denizini görmüştür bir kez, unutması mümkün değildir. Kuzuların sıçrayışını, buzağının süt emişini,

güneşin batışını, nehrin akışını görmüştür bir kez; benimle alabalık yakalamıştır, beni çıplak görmüştür, bir kez dokunmuştur bana, bunları unutmaması mümkün değildir.

PİSKOPOS - Seninle birlikte yaşayan ve hükmeden ve vahdet eden tek bir Rabbin kutsal ruhuyla birlik olan, oğlun yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

Piskopos duaya devam ederek Christine'yi hüccresine götürür.

PİSKOPOS - Dünyanın Krallığını...

Girerler.

HEPSİ - ve onun bütün şanını aşağıladım; gördüğüm, sevdiğim, inandığım, kendim için seçtiğim yüce İsa'nın sevgisi için aşağıladım.

**Piskopos döner. Mathew ve Katip yavaşça girişi kapatırlar.
Bu bir donma anıdır. Ve giriş kapatılmıştır.**

PİSKOPOS - Dualarımızı kabul et, sana yalvarıyoruz Ya Rab bu hizmetkarını koru. Kutsal Bakire Meryem'in ve tüm cennet sakinlerinin şefaatinin yardımlarıyla koru onu. İçine dolduracağın inayetin ve armağanlarıyla onu bu dünyanın günahlarından azat et. Bu dünyanın sonsuz hazlarından arınmasına yardım et. Yüce İsa'mızın yardımlarıyla dualarımızı kabul et.

Ey her şeye kadir Rabbim, bütün kalplerde var olan, bütün istekleri bilen, hiçbir sırrın saklanamadığı Rabbim, Kutsal Ruhun

ilhamıyla yüreklerimizi temizle. Temizle ki, seni ve o yüce adını ve kutsal ruhunu kusursuz sevebilelim. Yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

HEPSİ - Amin.

PİSKOPOS - Dualarımızı kabul et. Her şeye kadir olan sonsuz Rabbim, bize yol göster. Sana yalvarıyoruz. Yaptığımız bütün işler senin merhametli lütufların sayesinde ve senin aziz Oğlun sayesinde bütün iyi hizmetlerimizi sana sunuyoruz. Seninle birlikte yaşayan ve hükmeden ve vahdet eden tek bir Rabbin kutsal ruhuyla birlik olan, oğlun yüce İsa'mızın yardımlarıyla.

Artık hücrenin duvarı kapatılmıştır. Bu kilisenin adına ve onuruna yapılmış olduğu St. James'e ait bir ilahinin kısa bir bölümünü söyleyerek hepsi döner ve uzaklaşırlar.

Sahne boştur.

Sessizlik. Ardından bir şarkı duyulur. Christine, kendi kendine çok tatlı ve sükunetli bir şarkı söylemektedir.

CHRİSTİNE - Terk edeceğim gördüğüm her şeyi
Babamı ve arkadaşımı ve seni izleyeceğim.
Altını ve her şeyi, zenginliği ve kazancı
Kenti, kuleyi ve evleri
Oyun oynamayı ve ikbali
Burada seninle birlik olmanın
Verdiği kuvvetle.

Çocukların bu şarkısı; tıpkı bir sokak oyunu gibi, birçok sahnenin arasında, bir fikri, bir durumu vurgulamak için duyulacaktır, yüksek, yada yumuşak, şiddetli, yada sempatik...

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir cümle?

2. SAHNE

Bir adamın yüksek çığlığı. Richard Lonle, yanında bir muhafızla ortadadır. Elleri arkadan bağlanmış. Diz üstü çöktürülmüş, arkası bize dönüktür. Muhafız kızgın kömürle dolu bir maltız ve köze sokulu demir bir çubuk taşımaktadır. Piskopos ve Mathew görünür. Aradan birkaç ay geçmiştir.

PİSKOPOS - Ne olacağını biliyorsun, değil Richard Lonle?

LONLE - İki yüzlü münafıklar! Bütün tarlalardan köylüleri çıkaracaksınız, bir tek sizinkiler sizde kalacak ha?

PİSKOPOS - Kilise diğerlerini uyarmadan, işin burada çözülmesinin daha doğru olacağını düşünüyoruz.

LONLE - Kanunlar, bir yıl, bir gün kasabada yaşarsam, özgürlüğümü kazanacağımı söylüyor.

PİSKOPOS - Ama sen daha önce yakalandın.

LONLE - Üç gün! Sadece üç gün önce!

PİSKOPOS - O zaman neden zamanından önce terk etmek istedin? Yönetim karnını doyuruyor, sana tarla kir alıyor, hastalandığında sana bakıyor. Ben kötü bir Piskopos muyum sence? Hastalandığında sana bakılmadı mı? Muhafızım boş yere mi burada? Özellikle şu günlerde... Tarlalarda işçiye ihtiyaç olduğu şu günlerde, sen bırakıp kaçıyorsun. Yanlış davrandın. Peki, ne için? Özgürlüğünü hak etmek için. Özgürlük mü. Hiç kimse özgür değildir. Hepimiz görev ve sorumluluklarımıza bağımlıyız. Neyse! (**kızgın demiri kastederek**) Bunun adaletini biliyorsun, değil mi? Bu cezanın adil bir ceza olduğunu anlamamı istiyorum.

MATHEW - (**elindeki rulodan okur. Duygusuzdur**) Richard Lonle, Norwich yönetimi Piskoposu Henry'nin kefaletiyle yirmi dört dönüm tarla kir aladın. Dönümü dört pens'ten, ayrıca yılbaşında üç tavuk ve paskalya yortusunda da on beş yumurta. Ayrıca, yılda iki gün çift sürmek, dört yarım gün ot biçmek, iki yarım gün çapa yapmak, sonbaharda da altı gün ekin biçmek ve bir gün de at arabana mısır taşımak üzere kira bedeli tespit edilmişti. Yaşadığın yeri, işini terk etmek, aileni dağıtmak, hizmetini feshetmekle suçlanıyorsun. Bu suçlardan ötürü adil ve tarafsız jürimiz seni suçlu bulmuştur. Norwich Piskoposu Henry'nin inayetiyle bağışlandın ve koşulları yenilenen bir kira sözleşmesiyle işinin ve mülkünün başına dönebileceksin, ama önce kızgın demirle dağlanarak, alnından damgalanman gerek. Komşularına bir işaret olsun ve Rabbinin önünde borcunu yerine getirmediğini göstermek için damgalanacaksın.

PİSKOPOS - Muhafız!

Mathew, kurbanı tutar ve nefretle döner. Muhafız demiri ateşten çeker ve Lonle'in alınına damgayı basar. Lonle çılgınlığı basar ve bayılır. Muhafız onu sürükleyerek götürür. Piskopos ve Mathew kiliseye girerler.

- PİSKOPOS** - Aslında onu asmak istediler, ama ben daha fazla kan dökülmesini istemiyorum, çalışacak adama da ihtiyacımız var zaten. Onu damgalatmam gerekmezdi diye düşünüyorsun, değil mi?
- MATHEW** - Zaman değişiyor efendim, Kilise de buna uymalıdır, diye düşünüyorum.
- PİSKOPOS** - Zamanın değişip değişmediğine Kilise karar verir.
- MATHEW** - Elbette, ama Kilisenin görevi halkı telef etmek ve işçileri tarlatıpandan mahrum bırakmak değildir.
- PİSKOPOS** - Değişimleri bize üstümüzde duran Rabbim bildirir ve Kilise de ona itaat eder, Papaz efendi. Ezelden ebede kadar. **(küçümseyen bir ifadeyle)** Balliol Tarikatının ne dediğinin bir önemi yok. Sen Wycliffe Tarikatındansın değil mi? Yeryüzündeki herkes Rabbin hükmü altındadır. İnsanoğlu ne dediğini bilemez. Ruhbandan uzakta durmayı ister hep. Senden uzakta durmak ister Papaz efendi; buna ne diyeceksin peki? Kişisel vicdan! Herkes kendi istediği gibi davranmaya kalkışırsa, bundan kaos doğar. Rabbin kendi buyruklarını kaosun dışında ihdas etmiş ve bu buyruklarını koruyabilmek için de Kiliseyi var etmiştir. Kilise de onun bir buyruğudur ve ona itaat etmekle yükümlüdür. Kusura bakma, biraz yüksek sesle konuştum, ama zaman biraz şirazedenden çıkmış durumda. Onlara bir kızgınlığım yok, hatta onları anladığım bile söylenemez. Sizin gibi münevver bir geçmişe sahip değilim. Ama

çok çalıştım ve öğrendim. Üstüme düşen görevi yaptım ve bu topraklara olan tutkumu geliştirdim. Vahiyleri başkalarına bırakalım, ben Henry, kendim diyorum ki, ben sadece bir yöneticiyim. Sizler bir annenin çocuğunu, onun mizacını sevdiği gibi, yeryüzünü ve onun mevsimlerini seversiniz. Ama burada durmak gerek! Sizin neyi sevip sevmeyeceğinizi bir yönetici olarak en bilirim. Şimdi sana başka bir şey daha söyleyeceğim. (hücreyi göstererek) Bunu da pek doğru bulduğumu söyleyemem. Kız nasıl?

MATHEW - Dua ediyor, çok az yiyor, penceresinden gelenlere akıl veriyor. Günah çıkartıyor. Başlangıçta itirafları hatalar ve küçük günahlarla doluydu. Ama, şimdi, altı ay sonra, biraz sabırsızlık gösterse bile içine sindirmeye başladı. Artık itiraflarında eski hayatından kurtulamadığına kızıyor, ama henüz yenisini de bulamadığını söylüyor.

PİSKOPOS - Altı ay mı? Huh! Öfke ve coşku; ikisinin arasındaki farkı idrak etmek her zaman kolay olmadığı gibi, asıl gerçeği görmek de zordur. Ama sen ısrar ettin; "Bu kız çağrılmıştır Piskoposum! Onda bu yetenek var Piskoposum! Meleklerle irtibatı var Piskoposum!" dedin durdun. Peh! (şikayetle söylenerek yürür) Ben hep uyardım seni; Rabbin dokunuşunun işaretini taşımak kolay değildir; çığlık çığlığa dua ederler, ilahiler okurlar, ama sonunda çığlıklarında boğulur giderler. Öfke ve coşku, öfke ve coşku!

3. SAHNE

Işık, duvarı ve pencereyi aydınlatır. Robert Christine'nin hücresinin dışındadır.

ROBERT - Seni hizmetkar olarak çağıran Tanrı değil, bilinmeyen bir şeytandır.

CHRİSTİNE - Hala bana acı veriyorsun Robert. Yapma bunu.

ROBERT - Tanrı seni bu delik için yaratmadı. Senin için yarattığı dünyada yaşayasın diye yarattı. İncil de böyle söylüyor.

CHRİSTİNE - O dünya burası. Onu görmeye başlıyorum yavaş yavaş. Hem de bütün dünya. Dışarıda siz bir karmaşanın içindesiniz, bir kaosun ve hiçbir şey göremiyorsunuz.

ROBERT - Evet, belki acımasızlık var, belki saçmalık ve ölüm var, ama sonuç olarak seni buraya sokan Tanrı değil, insanlardır.

CHRİSTİNE - Eğer beni seviyorsan Robert Lonle, benim için dua et ve benimle alay etme.

ROBERT - Bir bunu tefsir ediyorsun, bir şunu, ama sesin rüzgâr ve sis gibi. Biri diğerini dağıtıyor, siyahın anlamı beyaz, beyazın anlamı da siyah oluyor.

CHRİSTİNE - Aylar, aylar geçti. Hala şikayetlerin değişmedi. Artık söyleyecek başka bir sözüm yoktur.

ROBERT - Biraz da köyde konuşulan, panayırda konuşulan şeylerden söz et o zaman.

CHRİSTİNE - Onu köylüler ve panayıracılar yapsın.

ROBERT - O zaman sormaya devam edeceğim; tekrar, tekrar, tekrar soracağım.

CHRISTINE - (susma) Burada bir olağanüstülük ve yalnız olmak var, bir dakika, ondan sonra gelen dakika, daha sonra gelen dakikada da yalnız olmak. Bu benim nefesimi kesiyor. Güç gibi, kudret gibi, özgürlük gibi... Ve hiç korku duymuyorum.

ROBERT - Sessizlikte ve karanlıkta da mı?

CHRISTINE - Sessizlik de konuşur, karanlık da aydınlatır.

ROBERT - İşte yine başa döndük, rüzgâr sistir ve siyah da beyaz. Hiçbir şey anlamıyorsun Christine.

CHRISTINE - Eğer hiçbir şey anlamıyorsam, bir daha buraya gelme. Bana eziyet ediyorsun sen.

ROBERT - Kusura bakma.

CHRISTINE - Bu aşk Robert. Bundan başka bir şey söyleyemeyeceğim. Acı çekmeyi, eziyet çekmeyi, hatta ölümü göze alan birine duyulan bir aşk. Rabbin inayetinin kefareti için, bizim için acı çeken birine. Bu çok güçlü bir bilgidir Robert. O tarif edilmez merhameti görmüyor musun? Bu beni ağlatıyor işte. Ve ağladığım zaman biliyorum ki, onun ancak minicik bir parçasını paylaşabiliyorum. (susma) Bir hikaye anlatmışlardı bana; Bir ana ve oğul yüksek bir dağın eteğinde yaşıyorlarmış. Çocuk büyüdükçe dağa bir yakınlık duymaya başlamış. Ruhu dağa tırmanma isteğini yerleştirmiş içine. Annesi ne kadar hayır dese de o bundan başka bir şey hayal etmez olmuş. Derken gün gelmiş çatmış, o gücü içinde hissettiği anda, başlamış tırmanmaya, tırmanmış, tırmanmış, tırmanmış. O tırmanırken annesi arkasından bakmış, bakmış, bakmış, artık görünmez olmuş. Günler geçmiş, ama oğlu geri gelmemiş. Onun bu cesareti ve gücüne ne kadar hayran olsa, gurur duysa da, tarifsiz acılar çekmeye başlamış. Günler geçse de o, oğlunun yokluğunun

acılarından başka bir şey düşünemez olmuş. Bu ona çok azap veriyormuş. Ta ki, oğlunun izini takip etmeye karar verene dek. Oğluna hayranlık duymaya başlamış, anlıyor musun? Onsuz hayatın bir anlamı yokmuş artık. Onunla birlikte olmaktan başka çıkar yol yokmuş. Onun acısını, onun kaderini paylaşmak için onun izinden, onun yolundan giderek dağa tırmanmaktan başka çıkar yol yokmuş. Başka bir yol yokmuş Robert.

Alay eden çocukların sesi.

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy?

ROBERT - Defolun. Defolun buradan, sizi gibi lanetler.

Ama, uzaktan da olsa çocukların sesi hala duyulur.

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy?

4. SAHNE

Marangozun atölyesi. William ve Robert Vergi Tahsildarı'nın sorularını yanıtlamaktadır. Tahsildar bir kütüğün üstüne yaydığı kağıda yazmaktadır.

TAHSİLDAR - İsim ve yaş?

WILLIAM - William. Kırk iki.

TAHSİLDAR - (yazar) Willemmus. Karınızinkiler?

WILLIAM - Agnes. Kırk.

TAHSİLDAR - Agneta. Çocuklarınız?

WILLIAM - Bir. Christine.

TAHSİLDAR - Christina. Kaç yaşında?

WILLIAM - Onun için vergi ödememiz gerektiğini sanmam. Zaten o kendini hepten Tanrı'ya adanmış durumdadır.

TAHSİLDAR - (kuşkulu) Öyle mi?

WILLIAM - Size ondan söz etmediler mi? Onun sayesinde Kilise yeterince meşhur olmuş durumda. Ülkenin her yanından akın akın insanlar geliyor, ondan öğüt almaya...

TAHSİLDAR - Ah, şu münzevi kız, demek? Hayasızlık ve kendine düşkünlüğün aşagılanması... Doğrusu çok ıslah edici. Ama itiraf etmeliyim ki, hiçbir şey beni günahlarımdan, utançlarımdan kurtaramaz. Bazılarını kontrol edebiliriz, ama bazılarını kontrol edecek gücüm yoktur. Ne yapılabilir ki? Hiçbir şey. İfrata karşı, temkinli ve olabildiğince iyi bir adam olmayı becerebilirim, ancak. Tanrı da öfkesini istediği kadar üstüme salar. Sonuç bundan ibarettir. Bundan fazla yapabileceğim bir şey de yok.

WILLIAM - Şehirde bazı insanlar da böyle konuşuyor.

TAHSİLDAR - Doğru. Böyle münzevi bir hayat bana göre değil, bana uymaz, beni heyecanlandırmaz, ama yüreğim saygı ve huşu doludur. Sen de kızınla gurur duyuyor olmalısın, ha?

Bu ses tonunun anlamını çözemezler. Adamlar yanıt vermez. Tahsildar etrafına bakınır sonra da doğrulamak için William'a bakar.

WILLIAM - Ben William Carpenter. Marangoz...

TAHSİLDAR - Carpentarius.

ROBERT - Hep onun söylediğinden değişik yazıyorsun.

TAHSİLDAR - Latince'sini yazıyorum genç adam. Latincesini... Bugünlerde vaazları İngilizce veriyorlar, ama vergi kayıtları mutlaka Latince olmalıdır. Sen kimsin, evlat?

WILLIAM - Benim çırağım.

ROBERT - Beni babamdan ötürü tanıyor olabilirsin. Richard Lonle. Dün sen de oradaydın. Annem Alice ve iki erkek kardeşim Edmund ve Henry. İki de kız kardeşim var Joan ve Clare.

TAHSİLDAR - (kayıtlarına bakar) Lonle, Lonle... Ah! Ricardo, çiftçi. Alicia, Edmundo, Henrico, Johanna ve Claricia. Ve sen de Roberto olmalısın. (gülümser) Latince, demiştik değil mi? Ve hepiniz Piskopos'un kefaleti altındaki kölelersiniz.

ROBERT - Şimdilik. Önümüzdeki yıl hepimiz özgürlüğümüzü satın almış olacağız.

TAHSİLDAR - Öyle mi? Şimdi kendini zor tutuyorsun yani? Neyse, biz işimize bakalım; şimdi her şeyi duymak istiyorum. Stok yapmanın cezasını biliyorsunuzdur, umarım. Ama yine de bazı uzlaşmalar

olabilir, gözler kapatılabilir, bazı şeyler görmezden gelinebilir.

(gülümser)

WILLIAM - (soğuk bir şekilde rüşvet teklifini duymazdan gelir) Üç testere, iki balta, bir rende, iki keser, iki çekiç, dört öküz, iki inek, yedi tosun, iki bucuk çeyrek kışlık buğday, beş çeyrek de yulaf...

5. SAHNE

Christine'nin sesi hücreden yükselirken, William'ın sesi azalır, susar.

CHRISTINE - Bir vahdet zamanı varmış, O'nunla birlik olma zamanı. Ben onu arıyorum. Ben ruhumla birlikteyken ve ruhum bedenimle birlikteyken ve bedenim benimleyken, biz hepimiz Rabbim'le birlikteydik ve onun güzel varlığıyla ve orada huzur vardı ve doğruluk ve orası benim bildiğim bir yerdi. Orada vahdet zamanı vardı. Ben onu arıyorum Yüce İsa'mız...

Yaşlı Matilde; işgüzar ve dedikoducu olduğu bellidir. Girer ve sandalyesini pencerenin altına koyar, yün eğirmeye ve bir yandan da konuşmaya başlar.

MATİLDE - Ağzını mühürledin mi? Ağzının üstünde haç çıkardın mı, bakalım?

Christine yanıtını mırıldanır.

MATİLDE - Güzel. Peki, gözlerinin üstünde, göğüslerinin üstünde haç çıkardın mı? Güzel. Öğütlere kaldığımız yerden devam edelim; Münzeviler pencerelerini mümkün olduğu kadar az sevmelidirler, hele genç olanlar... Hele, şehvetli bakışları, yumuşak dilleri olan genç adamlar, alaycı delikanlılar, geveze kocakarılar varsa etrafta... Annen yiyecek getirdi mi? Güzel... Şimdi Belçika'da yaşayan Azize Yvetta'nın hikayesini anlatacağım sana; Bir nalbant anlatmıştı bana. O da bir rahibeden duymuş. Rahibe de Roma'ya hac ziyaretine giden bir hacı'dan. O da benim gibi azizeler hakkındaki bütün hikayeleri biriktirmiş. Sen de çok çalışır, çok emek harcarsan ileride bir azize olacaksın, biliyorsun. Hacılardan, avare gezginlerden, yaşlı dul kadınlardan topladığım azize hikayeleri... Neyse, bu bizim Yvetta, çok tatlı ve sevimli ve mutlu biriymiş, ama fakir bir genç kızmış. Sonunda evlenmiş. Ama her nasılsa kocası ansızın ölmüş, o da, dünyayla ilişkisini kesmiş ve cüzamlıların kapatıldığı bir bölgeye gitmiş ve onlara hizmet etmeye başlamış. Kendisine de cüzam bulaşması için onlarla yiyip içiyor, hatta onların yıkandığı suda yıkanyormuş. Ben asla böyle bir şey yapmazdım. O da sonunda senin gibi, bir çeşit inzivaya çekilmiş oluyor. O zaman, onu günaha davet eden bir takım istekler gelip gitmeye başlamış. Bunun üzerine Yvetta, başını örtmeyi ve ağır baklalı zincirlerle boynundan zincire vurulmayı istemiş. Bütün bunlara ek olarak da bütün uzuvlarının kırbaçlanmasını talep etmiş. Neredeyse hiç yemek yememeye başlamış. Haftada üç gün kavrulmuş un ve kül karışımı bir şey yiyormuş. Günlerini ve gecelerini dua ederek, gözyaşları içinde geçiriyormuş. Sürekli secde halinde göğsünü yumrukluyor,

uyuyacağı zaman da sivri taşların üzerinde yatıyormuş. Ve bir gün, "Ben bu gün öleceğim." demiş ve o gün ölmüş. Kolları uzayarak cennete kadar yükselmiş. Öldüğünde yetmiş yaşındaymış. Öldüğünde mevsim kış ortasıymış. Fırtınaların kasıp kavurduğu, buz gibi rüzgarların estiği, karın, tipinin savrulduğu bir gün olmasına rağmen, tıpkı bir yaz günüymüş gibi bütün kuşlar onun hücresinin etrafına doluşup, cıvıl cıvıl şakımış, şarkılar söylemiş. Dediklerine göre Yvetta'nın yüzü ışıltı parlıyormuş.

6. SAHNE

Kilisenin içi. Mathew ve Christine. Christine küçük pencerenin önünde günah çıkarmaktadır.

CHRİSTİNE - Siz, bütün kutsanmış melekler ve Tanrının azizleri. Benim için dua edin. Bu dünyanın en günahkar kulu olup, şimdi kötü yoldan dönmüş ve kalbini bundan böyle, Rabbin ezeli ve ebedi sevgisiyle doldurmuş ve sonsuza kadar onunla bir olmaya adanmış ve asla bu yoldan dönmeyecek olana dua edin. Amin. Ben günahkarım Peder.

MATHEW - Anlat bana günahlarını, kızım.

CHRİSTİNE - Benim çektiğim acı, gerçek değil, Peder.

MATHEW - Bu bir günah sayılmaz, kızım.

CHRİSTİNE - Ben hücremden çok memnunum, Peder. Zamansa çok çabuk geçiyor. Ben de bir sonraki günü dört gözle bekler oldum.

MATHEW - Memnun olmak günah değildir, kızım.

CHRİSTİNE - Ama hiç acı çekmeden olmaz. Ben zincirlerimi istiyorum. Başımı örtmek istiyorum.

MATHEW - Durmadan istiyorsun! İşte asıl günah olan budur. Piskopos kararını vermiştir, değişmez.

CHRİSTİNE - Ben de aylar önce kararımı verdim, Peder.

MATHEW - Dikkatli ol, Christine! Vücudunu güçten düşürme, yoksa Rabbine yakarmaya gücün kalmayacak.

CHRİSTİNE - Anlamıyorsunuz Peder. Bedenimin aşağılanması gerek. Yoksa hiçbir şeye konsantre olamıyorum. Acı çekmeliyim. Bu benim tefekküre dalmama yardımcı olacak. Lütfen bana yardım edin.

MATHEW - Bedenini hırpalarsan, nasıl tefekküre dalabilirsin ki? Acılar her türlü düşüncenin önüne geçip, dikkatini dağıtır insanın.

CHRİSTİNE - (aşağılayarak) Siz rahip değil misiniz? Bana yardım edecek misiniz, etmeyecek misiniz?

Mathew endişeli ve acizdir. Christine kasıtlı olarak onun üstüne gitmektedir.

MATHEW - Bedeninin acı çekmesiyle, tefekküre dalmanın arasında nasıl bir uyum kuracaksın, pek anlayabilmiş değilim?

CHRİSTİNE - Acı çekmeden uyum olmaz. Yüce İsa'mızın seçtiği yol, acı çekme yoludur. Ben acı çekmezsem onu nasıl anlayabilirim, bana söyler misin?

MATHEW - Acı çekmek, sadece acının ne demek olduğunu öğretir.

CHRİSTİNE - (tahammülsüz, kızgın) Ben kirlendim! Temiz değilim!

Bencilim. Kötücülüm! Bu bencil istekleri yok etmek, içimden çıkarıp atmak zorundayım.

MATHEW - Ama söylediğin yere ulaşmak için, yine de isteklerin en güçlüsünü kullanıyorsun.

Ansızın durur, çünkü Christine'nin Kilisenin münzeviler konusundaki kurallarını tartıştığının ayırdına varır. Bir anda kızın içindeki kuşkuyu yakalar. Kızın sahip olduğu güçlü kişiliktir onu korkutan.

CHRİSTİNE - İtiraflarımı dinlemeye hazır mısınız, Peder? Birdenbire bambaşka bir Rahip oldun gibime geliyor.

MATHEW - İnziva yaban hayatı gibidir, vahşidir ve içinde kötücül hayvanlar barındırır; hasetin zehirli yılanını, tembelliğini ayısını, açgözlülüğün tilkisini... Kutsal kitapta böyle yazar.

CHRİSTİNE - ...pisboğazlığın domuzunu, şehvetin kaynağı akrebin kuyruğunu... Ben bunları biliyorum, Peder!

MATHEW - Gururun aslanını, öfkenin tek boynuzlu atını... (susma) Başka bir zaman gelirim. Bugün mizacının sert yanı ağır basıyor, çünkü.

Mathew çıkar, Christine arkasından seslenir.

CHRİSTİNE - Başımın örtüsünü ve zincirlerimi getir, Peder. Getir onları bana...

SESLER - (alaycı) Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet yada bir vahiy? Christ – ine,

Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy?

7. SAHNE

Marangozun atölyesi.

William ve Robert bir tekerlek üstünde çalışmakta. Agnes ve Mathew de yanlarındadır.

AGNES - İşte ekmeğiniz, panayırdan kalan biraz et, biraz fasulye, biraz da pastırmalı çorba. Size iyi gelecektir. (susma) Bu da Piskopos'un Papaz'ı (size iyi gelmeyecektir tonunda söyler) Hayır. Ben gitmiyorum!

MATHEW - Christine hakkında konuşacağız.

Rahatsız edici bir sessizlik. Adamlar yiyip yememe konusunda kararsızdır. Onların yerine Agnes karar verir.

AGNES - Hadi, yiyin artık, yoksa soğuyacak.

WILLIAM - Kızımız hakkında endişelerin var, değil mi? O zaman, ona anlat. (Agnes'i işaret eder)

MATHEW - Piskopos'u ben zorladım, bu doğru. Onun kuşkularına rağmen ısrar ettim. Ama Christine'nin çağrıldığına inanmıştım.

AGNES - Sen Kilisenizin bir azizeye, yada şimdilik bir münzeviye sahip olursa, diğerlerinden daha ünlü, daha saygın olacağına inanmışsın. Onun Kilisenize kazandıracığı şöhret başını döndürmüştü.

MATHEW - **(katılaşarak)** Benim kilisem, sizin kilisenizdir. Ve beni buraya atayan Vatikan'dır. Bizzat Papa'nın onayıyla buradayım, bunu aklınızdan çıkarmayın.

Mathew'in güçsüz otoritesi, diğerlerinin taş gibi direnciyle karşılaşır. Yumuřar, aslında iyi bir adamdır.

MATHEW - **(nazik)** Başörtüsü ve zincir istiyor.

AGNES - Sonunda da alacak nasıl olsa. Giderek de daha insafsız olacak, kendine karşı.

MATHEW - Beyninde müthiş güçlü bir tutku var.

ROBERT - Sizin istediđiniz de bu değil mi?

MATHET - Münzevi hayat Tanrıyla birlik arar. Bu birlik duygusu münzeviye bir rahatlık getirir.

AGNEZ - İnatla hapsolunmak isteđinin yerine, demek istiyorsun herhalde?

ROBERT - Aşkla. O böyle tarif ediyor.

MATHEW - **(hafife alırcasına)** Aşk sarhoş edicidir, tıpkı nefret gibi. Hislerin coşkusunu kışkırtır ki, bu da duruma hiç uygun düşmez. Aşk kişiye, ona yapılmış en iyi şeymiş gibi gelir. Nefret kişiye, ona yapılmış en fena şeymiş gibi gelir. İki de duruma örnek teşkil etmez.

WILLIAM - **(şimdi onu merak etmiştir)** Yani siz onun inzivaya kapanmasını uygun buluyorsunuz, öyle mi Peder?

Mathew zor durumdadır. Hep duruma şaşırmış gibi konuşmaktadır. İnançlarından mı uzaklaşmaktadır, yoksa? O bir Wycliffe Tarikatı* mensubu değil midir, yoksa? Yanlış insanlara çok azla şey anlatmanın korkusu içindedir.

MATHEW - (gitmek üzeredir) Söz veriyorum, mümkün olduğu kadar ona yakın olacağım. (çıkar)

ROBERT - Pek uzun kalmadı.

AGNES - Keşke ona yemek ikram etseydim.

WILLIAM - Onu Vatikan mı seçmiş? Ben onu, bu bölgeyi görme imkanı bulamamış bazı İtalyan Rahiplerin seçip, gönderdiğini duymuştum. Buraya gelmek isteyen altı Rahip daha varmış.

Şimdi Christine'nin hücresinin üstüne ay ışığı düşmüştür, umutsuzca kendi kendine fısıldanmaktadır.

CHRISTINE - Bir görüntü! Bir görüntü! Bir vahiy, bir rüyet! Bana göster benim sevgili İsa'm. İçinde taşıdığın tutkuyla dokun bana. Bir işaret gönder. Benden önce çarmıha gerildin. Kanın aktı. Gözyaşı döktün. Gülümsedin. Fısılda bana usulcacık. Bir görüntü, bir işaret gönder. Bir vahiy isterim senden. Bu karanlık hücrede geçirdiğim her karanlık günde, bu karanlık hayatımda benimle olmanın hasretini çekmekteyim, Kutsal İsa...

- Dinde ıslahatlar yapan John Wycliffe Tarikatının mensubu.

8. SAHNE

Christine'nin hücresi. Matilde gelir, sandalyesini koyar pencerenin altına, yünlerini çıkarır ve konuşmaya başlar.

MATİLDE - Ağzını mühürledin mi? Güzel! Gözlerin ve göğüslerinin üstünde haç çıkardın mı? Güzel! Annen yiyecek getirdi mi? Güzel. Şimdi başka bir hikaye anlatacağım sana. Azize Veridiana'nın hikayesi. Dediklerine göre; iki yüz yıl önce, İtalya'da Siena diye bir yerde doğmuş. Kendini Rabbime adadığında daha çocukmuş. Sırtında at kılından bir elbise ve boynunda zincirler... Kapandığı hücre sadece on ayak boyunda ve üç buçuk ayak genişliğindeymiş. Bir tek eşya yokmuş... Hiçbir şey yokmuş yani. Sadece düz bir çıkıntı varmış duvarda ve ona eşlik eden iki yılan. Şehrin Piskoposuna demiş ki; "Onlar benim acı çekmeme izin verdiler, aynı Aziz Anthony'nin yaptığı gibi." Biliyorsun şeytanlar hayvan suretine bürünerek ona işkence yapmışlardı. Dediklerine göre yılanlar da Azize Veridiana'nın artık hissizleşmiş bedenini kuyruklarıyla kamçılıyorlarmış. Azize ölmeden hemen önce yılanlardan birini öldürmüşler, ama öteki bir daha geri gelmemiş. Yazları yerde uyurmuş, kışları da duvardaki çıkıntının üstünde. Yastık olarak da başının altına bir odun parçası koyarmış. Hem at kılından elbiseyi giyiyormuş, onun üstüne de demirden bir korse. Günde sadece bir öğün yiyormuş. Bazen ekmek ve su, bazen haşlanmış fasulye, çoğunlukla da hiçbir şey yemiyormuş, çünkü yiyeceklerini her gece penceresinin altına gelen yoksullara

veriyormuş. Neredeyse hiç kimseyle konuşmuyormuş; sadece yoksullar ve acı çekenlerle konuşmuş, biliyor musun? Böylece tam otuz dört yıl yaşamış; altmış yaşına kadar, yani. Öldüğünde altmış yaşındaymış. Ne zaman öleceğini de biliyormuş. Çünkü günah çıkardığı Rahibi göndermiş, artık sana ihtiyacım yok diyerek ve penceresini de kapatmış. Ve tam onun öldüğü dakikada, kilisenin tüm çanları kendi kendilerine çalmaya başlamış. Görüyor musun? Duvarı yıktıklarında onu diz üstü çökmüş halde, ölmüş olarak bulmuşlar. (susma) Pencerenin altına başkaları geliyor mu? (bağırır) Sen de git oraya, konuş onlarla. Yanlış bir zamanda gelmiş olabilirler. Gelsinler ama, neden gelmesinler ki? (Christine'ye) Zaten heyecan ve saygı duydukları için geliyorlar. Hayatla olan bağlarını böyle birden bire kestiğine göre, çok özel bir sırrın olduğunu düşünüyorlardır. (bağırır) Hadiyin oradan, diyorum ben onlara! (Christine'ye) Senin böyle inzivaya çekilmen, onları rahatsız ediyor. Hı! Kilise senin son mekanın olabilir. (seslenir) Ey Kilisedekiler! Bu kızın size ihtiyacı var, sizin ona olduğu gibi. (seslenir) Daha ne o zaman? (susma. Dinler, sonra Christine'ye) Bu genç bir kız, daha yirmi beşinde bile değil. Sadece nasıl başlayacağını bilmek istiyor.

Uzun bir susma.

CHRISTINE - Sözler duyuyorum, küçük kız. Ruhum sözler duyuyor. Fısıltıyla söylenen sözler. İşte başladı benim için söylenecek olanlar. (susma) Söylenen sözler gibi değil de, sezgiler gibi. Hisler... Yukarılarda bir yerin varlığını hissetmek gibi bir şey. Hissettiğim

yer Cennet değil, cennetsel hisler değil. Sana nasıl anlatsam, bilmiyorum? Başka bir çeşit bilmenin sezgileri. Tam olarak her şeyi yerli yerine oturtamıyorum, ama bunlar bana olması gerektiği gibi geliyor. Ben onlara doğru yürüyemiyorum, ama onlar bana geliyor. Kendiliklerinden hem de. Ben kendimi sevmezdim, ama benim sevdiğimi hissettiriyor bu gelenler bana. Kendime diyorum ki, bunlar herhalde bir yerlerden geliyordur. Çok zor duyuyorum, ama gerçeği öğrenebilmek için, sesleri takip ediyorum. Bazen büyük bir heves ve heyecanla kendimin orada olduğunu düşünüyorum. Ama sadece seslerin yankılandığı yerde, asıl seslerin geldiği yerde değil de... Bu beni heyecanlandırıyor ve ağlamaya başlıyorum. Yeniden başlamam gerek. (susma) Sesler küçük kız, yankılara kulak ver, ama asıl sesleri bekle.

Susma.

MATİLDE - (kendini toparlar ve Kız'a konuşur) İşte. Başardın. Sonunda geldi sesler, vahiyler. Bekle vahiyleri, bekle. Yankılara kulak ver, ama vahiyleri bekle.

Matilde, omuzlarını silkerek gitmeye hazırlanır, tümünden kaybolur.

9. SAHNE

Marangozun atölyesi. Şubat 1379.

William, Agnes, Robert ve Vergi Tahsildarı.

TAHSİLDAR - Şimdi biraz mantıklı olun. Bu yeni vergiler sadece size çıkmadı ki.

AGNES - O Kral daha iki sene önce bizim paralarımızı almamış mıydı?

TAHSİLDAR - Siz sadece kişi başına on iki pens ödemek zorundasınız, ama zenginler kişi başına yirmi şilin ödeyecekler. Ruhban sınıfı bile adam başı altı şilin, sekiz pens ödemek zorunda. Daha az ödeyecek olanlar da var; on altısını geçmiş olanlar için de on iki pens.

Tahsildar giderek artan bir korku içindedir, onların tavrı karşısında.

TAHSİLDAR - Ama, siz benim tarzımı bilirsiniz. Bazı aileler altı kişi bile olsalar ben onları beş diye kaydederim. Böylece on iki pens daha az ödemiş oluyorlar. Kimse de farkına varmıyor. (susma) Eğer benimle işbirliği yapmazsanız, o zaman, Kral'ın adamları başka, daha acımasız kişileri gönderecek üstünüze. Çoğunuzu hapse tıklarlar alimallah!

Sessizlik. Yeniden otorite kurmaya çalışır.

TAHSİLDAR - Tamam! Benim iyi niyetim buraya kadar. Bu para ülke ve ülke dışında savaşan ordunun takviyesi için gereklidir... Şimdi?

WILLIAM - Fransa'daki savaştan mı söz ediyorsun?

TAHSİLDAR - Evet, ondan.

WILLIAM - Felaketten başka bir şey getirmeyen savaşlar. Masraflı, felaket savaşları bunlar. Kaybedilen savaşlar...

TAHSİLDAR - Orası beni ilgilendirmez. Ben vergi toplamakla yükümlüyüm, onların nasıl harcadığını sorgulayamam.

ROBERT - (tehdit edencesine) Bir vergi tahsildarının, Kent şehrinde bir çiftçinin kızına tecavüz ettiğini duyduk.

TAHSİLDAR - (korkmuştur) Orası Kent şehri ve tahsildar da oranın tahsildarı. Burası Norfolk, ben de buranın tahsildarıyım. Bu duyduğunun benimle ilgisi neymiş ki?

ROBERT - Çiftçiler onu asmışlar.

AGNES - Eminim asılmadan önce altına sıçmıştır.

10. SAHNE

Kilisenin içi. Boştur. Christine'nin duaları duyulmaktadır.

CHRISTINE - ...Sana tapıyoruz Yüce İsa ve sana niyaz ediyoruz, çünkü kutsal çarmıha gerilen sensin. Sensin dünyanın kefareti ödeyen. Sana tapıyoruz, sana ve senin kutsal haçına. Rabbim, senin sonsuz inayetin aklımızda. Merhametini esirgeme bizden. Sensin bizim yerimize acı çeken. Seslen bize kutsal haç, ey değerli ağaç; bıkıp usanmadan dünyanın kefareti ödeyen, değerli ağaç. Seslen bize oradan... Ses....

Birden durur. Kendinden geçmişliğin hoşluğu sezilir sesinde.

Görüyorum! Görüyorum işte! Sonunda göründüler bana da, orada, işte tam önümde. Bu bir vahiy, bir rüyet...

Mathew hızla içeri dalar.

Bu bir suret. Dünyanın sureti. Onu bir bütün olarak tutan bağlantıları görebiliyorum. Çivileri ve ek yerlerini görüyorum. bir köşebent var. Ağaçtan bir kama ve onun zıvanası. Bir delik var ve ağaçtan kama. Oh! Oh! Dağlar, nehirler, güneş, fırtına. Toprak, hasat. Sararmış başakları görüyorum. çiçeklerin rayihasını duyuyorum. Rüzgarın rengini, aydınlığın karanlığını görebiliyorum. Orada, işte tam orada! Tam önümde. Hepsi birbirine kenetlenmiş, birleşmiş, tam bir uyum içinde. Bir sır kalmadı artık. Çok net bir suret bu; dünyanın sureti. Sureti biliyorum artık. Kutlu ve bağışlayıcı İsa, şükrolsun sana. Kutsal haça inanıyorum, o değerli ağaca inanıyorum... Bana gönderdiğin vahiy için şükrolsun sana...

Mathew tembihte bulunur gibi uyarılara başlar.

MATHEW - Dikkat et Kızkardeşim, vahiyelere dikkat et. Uyanıkken, uyurken, düşlerinde bile vahiyelere dikkat et. Bu bir hayal, bir aldanma olabilir. Şeytanın binlerce tuzağı vardır. Bir keresinde bir adamı melek olduğuna ve babasının da şeytan olduğuna inandırmıştı ve o adama babasını öldürttü. Uyanık ol Christine, dikkat et. (**uzun bir susma**) İyi misin kızım?

CHRISTİNE - Aydınlıktaki karanlık mı? Ben 'aydınlıktaki karanlık' mı dedim? Aydınlıktaki karanlık, dedim mi, demedim mi? (**susma**) Sanki

öyle hissettim. Ama şimdi yok. Neredeyse her parçanın adını söyledim. (susma) Hücredeki bu pis koku da ne? Bu pis kokuyla kim doldurdu hücremi benim?

(Uzun bir susma)

MATHEW - Christine? Christine, iyi misin kızım? Günah çıkarmak ister misin?

CHRISTINE - (çığlıkla) Git başımdan.

Çocukların, alaycı, eziyet eden sesleri.

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir rüyet, bir kelime, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy?

11. SAHNE

Marangozun atölyesi. Mayıs 1381

William, Agnes ve Robert. Akşam alacası. Bira içmektedirler.

- AGNES - Köyde bazı planlardan söz ettiklerini duydum.
- WILLIAM - Elbette bazı planlar vardır. Otlakları elimizden alacaklar, bundan böyle yıllardır yaptığımız şeyler; avlanmak, balık tutmak yasak, gördün mü şimdi?
- ROBERT - Üçüncü bir vergi daha geliyormuş.
- AGNES - Yönetimin gönderdiği belgelerin arkasında yazıyor.
- WILLIAM - Yazsa ne fark eder. Kim kime bağlı, neden bağlı, yada nereye bağlı; bunların kaydını mı tutuyorlar sanki?
- ROBERT - İyi o zaman atın gitsin.
- AGNES - O belgeler, bütün rulolar Carrow yönetiminin gönderdikleri. Önceleri oraya bağlıydık biz. Methwold'daki Lancaster Düküne sonradan bağlandık. Hala da onlara bağlıyız.
- WILLIAM - Sen de ne çok şey biliyorsun, kadın?
- AGNES - Neyi bilip bilmeyeceğimi sana mı soracaktım? Bu evde birinin kulaklarını dışarıda olanlara açık tutması gerekiyor, yoksa hepimiz yok olacağız.
- ROBERT - Daha başka bildikleriniz var mı, Bayan?
- AGNES - Aslında bilmiyorum, sadece tahmin yürütüyorum. Sonunda bizi öldürecekler.
- WILLIAM - Kafadan uydurduğunu görmüyor musun?
- ROBERT - Üçüncü bir vergi. Asıl onların kafalarından zoru var.

Mathew girer

- WILLIAM - Gel, sen de bira iç Peder?
- AGNES - Şuraya buyur, ben bira doldurayım. (bira doldurur)
- MATHEW - Sana hiç de hoş olmayan haberlerim var, Robert.

- ROBERT - Öyle olduğundan eminim.
- MATHEW - Piskopos eğitim görmene izin vermeyecek.
- ROBERT - Elbette vermeyecek, bunu biliyoruz.
- WILLIAM - Babanın parası yok mu senin?
- ROBERT - Babamın ne kadar parasının olduğu bir şeyi değiştirmez. Para piskoposun işine yaramaz, onu alamaz çünkü. Alabileceği sadece yıllık vergiden ibaret. O elini başka taraftan babamın cebine sokmuştur. Koyunlarını, arpalarını paylaşır. Mısırı onun değirmeninde öğüttüğümüzde, büyük bir bölümünü bırakırız, onu alır. Onun birahanesinde arpayı mayaladığımızda büyük bir bölümünü bırakırız, onu alır. Onun fırınında ekmek pişirdiğimizde çoğunu bırakırız, onu alır. Elbette eğitim görmeme izin vermez. Eğitim gördüğümüzde, buradan gideceğimizi bilir, çünkü.

AGNES - Baban gibi seni de alnından damgalamayı ihmal etmez.

ROBERT - O geçmişte kaldı artık. Şimdi elinde bir iki dönüm toprağı kaldı, onu da özgürlüğünü satın alabilmek için elinde tutuyor. Ama benim okumamı istiyor, annem, erkek kardeşlerim, kız kardeşlerim, hepsi aileden birinin okumasını istiyor. Benim öğrenme konusunda yetenekli olduğumu biliyorlar. Ayrıca artık Kilisede, parlamentoda ve mahkemelerde Fransızca yerine İngilizce kullanılmaya başlandı. Ben okumak istiyorum. Ve eğer Christine'yi de o hücreye kapatmasaydınız o da okuyacaktı.

Bir süre sessiz otururlar.

MATHEW - Biz onu okumaması için inzivaya kapatmadık.

ROBERT - Bence öyle yaptınız.

- MATHEW** - Bir kere o, kendisine incek vahiyleri beklemek için orada, şimdi, acilen incek olanlar için... Aradan geçen üç yıla rağmen, henüz kayda değer bir şey inmiş değil. Altmış yıl bekleyip de hiçbir şey inmemiş olanlar da var.
- AGNES** - Bir kere o elinden geleni yapıyor, kendini kutsuyor, sabah uyanır uyanmaz, ona verdiğiniz yatağın üstünde diz üstü çöküp, eğiliyor dua ediyor, arından bir dua daha, ardından bir daha... Giyiniyor, giyinirken de dua ediyor, mırıldanıyor, mırıldanıyor. Giyinirken dahi dua etmek zorundaymış gibi. Eskiden günde bir kere temiz çamaşır verirdim, daha sonra haftada bir istedi. Şimdiyse sadece ayda bir istiyor. Yakında yılda bir isteyecek; ardından pislik başlayacak, pis koku, eziyet, acı ve sefalet. Bütün bunlar ne için ha? Söyleyin bana ne için bütün bunlar? (ağlar) Zavallı kızım benim! Zavallı kızım!
- MATHEW** - Eğer vazgeçerse aforoz edilip cehenneme gideceğini biliyor.
- WILLIAM** - Bana öyle geliyor ki, ikisi de sizin işinize gelecek.
- MATHEW** - Hayır. Bu kilisenin münzevisi asla vazgeçip aforoz edilemez. Biz böyle düşünüyoruz. Biz burada Tanrının işini yapıyoruz.
- ROBERT** - Tanrı bizi, Tanrının işini yapıyoruz diyenlerden korusun.
- MATHEW** - Senin dilin fazla uzun, çocuk!

12. SAHNE

Christine'nin hücresi. Matilde gelir, sandalyesini koyar, yününü çıkarır ve konuşmaya başlar. Ama bu kez bunalmış

ve giderek vahşileşmiş olan Christine, onun her zamanki açılış cümlelerini mimikleriyle birlikte taklit etmeye başlar.

MATİLDE - Ağzını mühürledin mi?

CHRİSTİNE - (**taklit eder**) Ağzını mühürledin mi?

MATİLDE - (şaşıır, ama etkilenmez) İyi! Peki gözlerinin üstünde haç çıkardın mı?

CHRİSTİNE - Peki, gözlerinin üstünde haç çıkardın mı?

MATİLDE - Ya kulaklarının?

CHRİSTİNE - Ya kulaklarının?

MATİLDE - Ya göğüslerinin?

CHRİSTİNE - Ya göğüslerinin?

MATİLDE - Güzel!

CHRİSTİNE - Güzel!

MADİLDE VE CHRİSTİNE - (**birlikte**) Annen yiyeceğini getirdi mi?

MATİLDE - Güzel!

Nihayet durumu kavrar. Bir terslik vardır. Bekler. Christine onu taklit etmeye devam edecek midir? Neyin yanlış olduğunu kavrayamamıştır. Yine de riski göze alarak her zaman yaptığını yapmaya karar verir.

MATİLDE - İşte sana başka bir hikaye. Ben en çok bunu severim. Sen de seveceksin. Azize Christiana'nın hikayesi. Bu da başka bir Belçika'lı. Öyle münzevi filan değilmiş; sadece mübarek bir kadınmış, o kadar! Bir ruh, bir hayalet gibi. O kadar zayıf, o kadar hafifmiş ki, gerçekten bir hayalet kadar hafifmiş. Kilisenin en

yüksek kulesine, ağaçların en ince dallarına kadar tırmanıp oturabiliyormuş. Üstelik oturup ilahiler okuyormuş. Bak sen şuna, şimdi! Üç kız kardeşmiş bunlar. Bunun görevi, inekleri otlatmakmış. Ama onun umurunda mıymış, bu görev? Hayır. Hiç de umurunda değilmiş. Öylece yüksekte bir yerde oturup, etrafı seyre dalarmış. Seyredermiş, seyredermiş, seyredermiş ve su seyir işine öyle dalarmış ki, kendinden geçermiş tam bir vecit hali gibiymiş. Evet, tam bir vecit hali; öyle derin dalarmış ki, kardeşleri onu öldü sanıp, gömmek için kiliseye götürürlermiş. Tam cenaze töreninin ortasında kendine gelir, tabutunda doğrulur, duvarlardan çatıya tırmanırmış. Bak şuna şimdi! Cenaze töreni bitene kadar da aşağı inmezmiş. Tören bitip de rahipler onu bağışlayacaklarına söz verince, aşağı inermiş. İnince da nasıl öldüğünü, nasıl arafı, cenneti ve cehennemi gördüğünü; ona cennette kalma, yada dünyaya dönüp günahkarlar için acı çekme arasında seçim yapma şansını verdiklerini anlatırmış. İşte böyle geri gelirmiş. En büyük kız kardeşinden başka herkes, tüm cemaat çekip gidermiş, çünkü o korkudan kıpırdayamaz hale gelirmiş. Çok şahane bir hayatı varmış, senin anlayacağın. Kırlarda, yeşilliklerin ortasında dua ederek, tefekküre dalarak, kehanetlerde bulunarak, kendinden geçerek yaşamak. Bir serçe kadar tuhaf, ama harikuladeymiş...

Christine üç kez, acı acı çığlık atar.

13. SAHNE

Kilisenin içi. Haziran 1381

Gezginci Rahip vaaz vermektedir. Seyirciye değil tabii

G. RAHIP - “Borular çalın Zion’da, mukaddes dağımda yüksek sesle çalın boruları.” Böyle diyor Joel Pergamber. Yeni vaizler ülkemizde ve onların yeni vaazları, sevgili kardeşlerim. İşte onlardan biri karşınızda. Her insanın kendi vicdanı vardır ve Tanrı bağışlamıştır bunu ona. Her insana hükmeden eden odur. Bu nedenle dönün kendi Papazlarınıza ve söyleyin bunu onlara, deyin ki; yeryüzünde bir değil, ama binlercedir Papaz. Herkes kendinin Papazıdır. Eğer bu böyle olmasaydı hepimiz ölmüş olurduk ve insan kıpırdayamazdı yerinden, güç olmazdı ve dahi düşünce olmazdı. Ama biz yine de bir günü nasıl yaşanır kılacağımızı çok iyi düşünmek zorundayız, değil mi sevgili kardeşlerim?

“Sapan demirlerinizi kılıç ve bağ bıçaklarınızı mızrak yapın, bırakın zayıf olanlar ben güçlüyüm desin.” Böyle diyor Joel Peygamber. Yüz bin insan toplandı Wat Tyler kumandasında ve Cantenbury kapılarını açtı ona. Bütün kayıtları yakıldı mahkemelerin. Boğazlandı bütün avukatlar Blackheath’da. Ve hapisten çıkarıldı çılgın John Ball, başka vaazlar söylesin diye. John Ball’ı vaaz verirken dinlediniz mi hiç, sevgili kardeşlerim?

“Ey iyi insanlar” diye başlıyor... “Ey iyi insanlar, iyilikler insanlar arasında yayılmadıkça hiçbir şey iyi gitmeyecek İngiltere’de, bundan böyle.” “Hangi hakla?” diye devam ediyor; “Bizim Efendi dediklerimiz hangi hakla halktan daha büyük

olabilirler? Kadifeler giyip, kürklerinin içinde sımsıcak oturabilirler, bizler çul çaput giyerken?” “Ama” diyor John Ball; “Adem çift sürdüğünde ve Havva sabanı çektiğinde var mıydı Efendi? Sevdiniz mi bu vaazları sevgili kardeşlerim? Bu vaazlar dolaşüyor tüm ülkede, Kent’den buralara, Wash’a kadar. “Ve ondan sonra vaki olacak ki, ebede kadar; kendi ruhumla dolduracağım bedenlerinizi ve oğullarınız ve kızlarınız peygamberlik edecek, kehanette bulunacak ve ihtiyarlarınız düşler görecek, gençleriniz rüyetler...” Böyle söylüyor Joel Peygamber, ve...

Piskopos Henry fırtına gibi girer.

PİSKOPOS - Hem de benim kilisemde ha? Küfür ve ihanet, hem de benim kilisemde?

Komik bir kovalamaca başlar. Gezgin Rahip komik bir şekilde oradan oraya kaçar ve sloganlar, ilahiler savurur etrafa.

G.RAHİP - “Gerçeğe yardımcı olun ki, gerçek de size yardımcı olsun! Gerçek, onu kabul edene şefaati davranır.”

PİSKOPOS - Buna kim izin verdi? Kim soktu onu bu kiliseye? Hem de benim kiliseme? (**bağırır**) Muhafız, Papaz Efendi? Bu yoldan çıkmış küfürbaza kim açtı Rabbin evinin kapılarını?

G.RAHİP - Saltanat ve gurur şimdi geçerli olan
Düşmanlık bilgelik sayılıyor
Şehvet düşkünlüğü, utanmadan

Açgözlülük ayıplanmıyor.

PİSKOPOS - Muhafız, Papaz Efendi! Darağacında sallandıracağım sizi!
Cehennemde yanacaksınız cayır cayır!

G.RAHİP - (kaçarak) Cezaları Tanrı verir, şimdi tam zamanıdır.

Piskopos nefes nefese onun arkasındadır. Christine yeniden üç kez çığlık atar.

CHRİSTİNE - (korkunç bir sesle) Ben çağrılı değilim! Bırakın beni! Benim yeteneğim yok.

14. SAHNE

Kilisenin içi. Hücrenin duvarı aydınlanmıştır. Piskopos ve Mathew.

PİSKOPOS - Biliyordum. Ta baştan beri bunun hata olduğunu biliyordum. Bunu hissettim, uyardım da. Ama sen ısrar ettin. "Bu kız çağrılmıştır Piskoposum, onda bu yetenek var Piskoposum." Dedin durdun. Hadi bakalım şimdi. Tam da her şeyin dorukta olduğu bir zamanda; çiftçiler, şövalyeler Wycliff'in rahipleri öfke içindeler. Malikanedeki bütün kayıtları yakıyorlar, bunu biliyor muydun Papaz Efendi? Şimdi biz nasıl bileceğiz kim kime bağlıdır, vergi, kira durumları nedir, ha? Bütün bunların ortasında da senin kız çıldırmış inzivadan affedilmeyi istiyor, hem de yemin etmişken. Memnun musun şimdi?

MATHEW - O zaman yargılanması gerek Piskoposum.

- PİSKOPOS - Bunu da nereden çıkardın? Neyin gerekli, neyin gereksiz olduğunu ben söylerim.
- MATHEW - İddialara itibar ediyormuş gibi görünmemiz gerekiyor.
- PİSKOPOS - Ben itibar ediyorum zaten. Yokluk, iffet ve itaat üstüne yemin etmiştir ve bu yeminini tutmak zorundadır. Yemin yemindir!
- MATHEW - Belki onu başka bir yere nakletmemiz gerekir. Başka bir münzevinin yanına...
- PİSKOPOS - Yemin yemindir. Tanrıyla bir olmayı kendi istemedi mi? O mükemmel mertebeye ulaşmayı kendi istemedi mi? Bunu onun kafasına sok; yemin yemindir!
- MATHEW - (ısrarlı) Ailesi ve çırak Robert Lonle sizinle görüşmek için bekliyor.
- PİSKOPOS - Gönder gitsinler. Onların hiç birine güvenmiyorum. Kafaları karışık ve içleri hoşnutsuzlukla dolu. Üstelik çok küstah ve saygısızlar.
- MATHEW - Peki onlara ne diyeyim?
- PİSKOPOS - Onlara de ki, onlaraaaa ne de? Onlara, bu bahar benim topraklarımda çift sürme ve tırmık çekme görevlerinden affedildiklerini söyle. Onlara de ki, benim mısırlarım Rabbimin bağışları ve inayetleriyle büyüyor, onların biçilmeye ve öğütülmeye ihtiyacı var; onlar da bunu Rabbime ve bana borçlular. Onlara aynen böyle söyle. Hep bir mücadele var. Neden her şey için bir mücadele vermek zorundayım ben?
- MATHEW - Bunları aynen dediğiniz gibi onlara söyleyeceğim, Piskoposum.

Mathew çıkar. Piskopos, Christine'nin hücreğine doğru bakar. Mathew, Agnes, William ve Robert'le döner.

- PİSKOPOS - Sizinle birlikteyken de böyle öfke nöbetleri geçiriyor muydu kızınız? Ama, tabii siz onların rüyetler olduğunu, ona vahiyler indiğini sanıyordunuz, değil mi? Çok özel bir kızınız olduğunu düşünüp onu şımartıyordunuz. Şımartıyor, daha da coşturuyor, teşvik ediyor, onun düş gücünü ateşliyorsunuz, değil mi?
- WILLIAM - Bunları yapan ve onu sofu bir kız haline getiren annesi.
- MATHEW - **(tartışma çıkacağından endişelidir)** Ama tabii Kilisenin de inayetiyle yapıldı bunlar. Hadi William, o senin karın değil mi?
- AGNES - O benim umurumda bile değil. O her yerde kavga çıkarır, ama ben asla onun arkasında durmam. Kızının okumasını isteyen odur.
- PİSKOPOS - **(patlar)** Okumak mı? Okumak mı dedin? Benden izin aldınız mı? Onun için vergi ödediniz mi? Kafanıza göre gideceksiniz, demek? **(Robert'e)** Sen, sende okumak için benden izin istiyorsun! **(hücreyi göstererek)** Okuyanların sonu nerede bitiyor, görüyor musun? Bilgi insan beyninde hükümlanlık kurar ve kontrol altında tutabilmek için onu zayıflatır. Bilginin kendi hayatı vardır ve sizi yakalayacak elleri, kısıvrak tutacak kolları ve sizi bağlayacak zincirleri vardır. **(coşkusunu toplamak için durur)** Şimdi benden ne istemeye geldiğinizi söyleyin?
- AGNES - O bizim tek kızımız, tek çocuğumuz, Piskopos efendimiz. İşlerimizde yardım edecek, yaşlanınca bize bakacak, torunlar verecek bir oğlumuz yok bizim. Bu dünyada yaşamak çok zor, önce kendisini cennete adamıştı, şimdi de ailesine... Nerede huzur bulursa orayı istiyor. Yüce İsa'mız için üç yılını verdi. Rabbimizi ve Kiliseyi memnun etmek için çok çaba harcadı. Onları yeterince de memnun etti, diye düşünüyoruz Piskoposum. Saygıdeğer efendimiz kızımızı serbest bırakın.

WILLIAM - Gönülsüz bir inzivanın kimseye yararı yok Efendim. Siz, halkın sizin kanatlarınızın altında olmasını, güçlenmesini ve münzevinizden örnek almalarını istiyorsunuz, değil mi Efendim? Aydınlanacaklar, cesaretlenecekler ve bir seviyeleri olacak. Benim zavallı kızım onları hangi seviyeye yükseltebilecek ki? O hücreye aklını ve kalbini Tanrıyla dolduracağını düşünerek girdi, ama tam tersi, ikisini de boşalttı, daha kendi bir seviyeye çıkabilmiş değil ki. O artık Kilisenin işine yaramaz, Piskopos Efendim. Onu serbest bırakın.

ROBERT - O, bana duyduğu aşk için bana nişanlıydı, ben de ona duyduğum aşk için ona nişanlıydım. Bu geçen üç yıl içinde, onunla bir hafta bile geçirmedim, yanında oturmadım. O durmaksızın konuştu, konuştu, konuştu ve konuştu... Ama ben onun hala beni sevdiğini biliyorum. Onu serbest bırakın, bırakın da evlenelim, Efendim. Eğer onu serbest bırakırsanız, bir daha bizimle ilgili tek bir söz bile duymayacaksınız.

Susma.

PİSKOPOS - Bunu düşüneceğiz.

**Piskopos ve Mathew çıkar, arkalarından da diğerleri çıkar.
Şimdi kızılık giderek artar, sanki bir yangın varmış gibi.
Çocukların seslerini duyarız.**

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine

indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ-ine, Christ-ine...

CHRİSTİNE - Uygun değil! Uygun değil! Christine uygun değil. Kilisenizde cehennemlik bir münzevi barındırıyorsunuz, Piskopos Henry. Yıkın bu duvarları, yıkın onları, yıkın, yıkın. Tanrı adına **YIKIN BU DUVARLARI!**

Trampet ve yürüyen adım sesleri. Giderek sesler yükselmektedir. Yükselir, yükselir, boğazlanan bir adamın çığlığıyla sesler kesilir. Kızıl ışık etrafta gezinir. Işık, kiliseden marangozun atölyesine geçer.

15. SAHNE

Marangozun atölyesi.

Agnes, gergin bir şekilde birini bekliyor gibidir.

Gezginci Rahip, kollarında Robert'in kesik başıyla girer.

Yavaşça talaşların üstüne koyar. Üstü başı yırtık pırtık ve kanlıdır.

Agnes nefes nefesidir, eğilir kanları siler. Giderek yükselen bir inilti yükselir ondan.

G.RAHİP - Londra'da Cuma günü, Kilise Yortusundan sonra genç Kral, Mile End'de, Wat Tyler'la karşılaştı ve isteklerin yerine getirileceği konusunda anlaştilar. Ben gözlerimle şahit oldum buna. Kral halkı selamlıyordu anlaşmadan sonra. Çok coşkuluydu.

Soğukta alkışlamaktan sırtıma ağrılar girdi. Ama sonra hava birdenbire değişti. Sarhoş oldular, kulede Sudbury'nin kafasını kestiler. Hales ve Kral'ın Hekimininkini de kestiler. Bu onları daha fazla coşturdu vahşi ve acımasız yüzleri ortaya çıktı, eski hesapları görüyoruz, biz Tanrının işini yapıyoruz, diyerek yabancıları öldürmeye başladılar. (susma. Ölü çocuğa bakar) Bu oğlan da "Tanrı bizi Tanrının işini yapanlardan korusun." diye bağırdı. Onun da kafasını kestiler... Şöyle, yada böyle, bu kaçınılmazdı. Ben yapmayın, diye bağırdım, uyardım, ama bir çırpıda beni hain ilan ettiler. Dilin kemiği yok ne de olsa. Smithfield'de İkinci kez Kral'a isteklerimizi ilettik; gelin bunları konuşalım dedi Kral. Ben yine uyarmaya çalıştım, ama yine hain damgasından kurtulamadım. Wat Tyler öbür tarafa geçti, ama Londra Belediye başkanı onu öldürdü, hak yerini buldu böylece. Özgürlük Savunucuları'ndan ses çıkmıyordu bütün bu olanlara. John Ball son vaazını verdi, onu da astılar. Kalanlar da evlerine döndüler.

Christine şarkısını söylemeye başlar, ancak bu kez hüznülüdür.

Gördüğüm her şeyi terk edeceğim;
 Babamı, arkadaşımı ve senin izinden
 Gideceğim, Rabbim
 Zenginlik, para
 Şehir, kule, ev, bahtiyarlık.
 Yoksulluk içinde, seninle bir olmak için.

Işık yeniden kilisenin içini aydınlatır.

16. SAHNE

Kilisenin içi. Işık hücre duvarından uzaklaşır.

Piskopos ve Mathew, önlerinde de diz çökmüş, kararı bekleyen William.

PİSKOPOS - Yapamayız. Bir yemini bozmayı onaylamak bizim gücümüzü aşar. O zaman kutsal İsa'yı aldatan birini bağışlamış oluruz ki, bu imkansız. Hücreden çıkamaz.

Hücre duvarı yavaş yavaş döner. Hücrenin içini görürüz.

Duvara sırtı dönüktür Christine'nin. Şoktadır. Pislik içinde, perişandır. Bu hücrede sonsuza kadar kalacağını anlamış olmanın korkusu gözlerinden fişkırmaktadır.

SESLER - (uzaktan) Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ-ine, Christ-ine...

Çocukların bu şarkısının üstüne ışık yavaş yavaş kararır.

İKİNCİ PERDE

Christine'nin hücresi. Önceki sahnenin devamı niteliğindedir.

Bölüm 1 – Christine hücrenin köşesinde, korku içindedir.

CHRISTINE - Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok. Hiçbir şey istemiyorum Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim...

Bölüm 2 – Christine çarmıha gerili İsa'nın önünde, diz üstüdür.

CHRISTINE - Ey kutsal bedeni çivilerle delik deşik edilmiş Kutsal İsa'mız bize emrettiğin gibi huzur için yakarıyorum sana. Huzuru bağışla bana. Huzur bağışla ve merhamet et bana, Ey Kutsal İsa. Merhamet et ve yardımlarını esirgeme benden. Ben azize değilim, hele acı çeken biri hiç... Sadece korkmuş ufacık bir nesneyim; zayıflamış ruhum ve güçsüz kalbim ve güçsüz bedenim, istediğim gibi değil... Yorgunum Kutsal İsa'mız, hepimiz yorgunuz. Ama bu ben değilim. Hiç değilim. Sahip olduğum her şeyimi verdim, ama düşündüğümü verdiğimi söyleyemem. Beni göreceğini, bana bir yol göstereceğini düşünmüştüm hep. Ama şeytan yol gösterdi bana Kutsal İsa. Bana bu fikirleri veren şeytandı. Ah İsa, İsa, İsa.

Senin Baban yarattı beni, O bilir bir tek, benim ne olduğumu. Neye uygun olduğumu. Söyle ona Kutsal İsa. Söyle ona ki, Piskopos Henry'ye bir işaret göndersin. Söyle ona ne gördüğünü. Bak bana, gör beni ve söyle ona benim inzivayı beceremediğimi. Olamadım, beceremedim, beceremedim, beceremedim... Benim yeteneğim yok...

Bölüm 3 – Christine hücrenin köşesindedir.

CHRISTINE - Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim...

Hücre penceresinin dışından alay eden çocukların sesleri duyulur. Elleri parmaklıktan ona dokunmak için içeri uzanır. O onları görmezden gelir, köşede oturur, şarkıları onu iyice köşeye sıkıştırır.

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ-ine, Christ-ine...

Bölüm 4 – Christine günah çıkartma penceresinin önündedir.

CHRISTINE - Evet, kutsal Babamız, biliyorum, ben istedim senden inzivaya kabulümü. Biliyorum ben yaptım. Heyecanlandım bile. Bu doğru. Ama şimdi diğer insanların arasına dönmek istiyorum. Sen orada duruyorsun, orada, yukarıda ve ben sana diyorum ki, burası da orası gibi. Burada, sessizliğin içinde yalnızken, karanlıkta gerçeği gördüm. Gürültülü dünya, gürültüyle oradan oraya koşuşan, çekiştiren, başka başka yollara giden insanlarla dolu. Ben buyum, ben şuyum. O da doğrudur, bu da, şu da. Bunu ver bana, şunu ver bana. Bunu yap, şunu yap. Hepsi haykırıyor havaya doğru. Ben onları durduramıyorum, onları düzeltemiyorum. Yani düşündüm de, ben dışarıda, onların arasında olursam, en azından bir kısmını göreceğim, bir kısmını duyacağım, tümünü değil. Bu daha akla uygun, Kutsal Babamız. Bütün açık yürekliliğimle söylüyorum. İnan bana. Bir münzevi tüm gerçeği görüyor ve bu onun kaldırabileceğinden çok daha ağır bir yük. Hiç kimse bütün gerçeği görüyor olmanın yüküne dayanamaz, Babamız, yardım et bana. Bu sesler beni çıldırtacak. O zaman Rabbim için iyi bir şey yapmam nasıl mümkün olur? Zavallı, küçük deli kız. Değil mi kutsal Babamız. Rabbim zavallı, küçük deli bir kızı ne yapsın? Değil mi? Öyleyse yardım et bana. Yardım et, yardım et, yardım et bana...

Bölüm 5 – Christine hücrenin köşesindedir.

CHRISTINE - Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşkından başka. Ben hiçbir şey değilim. Hiçbir şeyim yok

benim. Hiçbir şey istemiyorum; Kutsal İsa'nın aşsından başka.
Ben hiçbir şey değilim...

Bölüm 6 – Christine, sırt üstü yatağına uzanmıştır. Uzun, uzun saniyeler sonra, ansızın doğrulur. Yüzünü bize döner. Yüzü yeni düşüncelerle aydınlanmıştır.

CHRİSTİNE - Bir tek Tanrı yok. İki tane var. (susma) İnsanları hiçbir zorluk çıkarmadan cennete alabilecekken, onların önüne türlü meşakkatler sermen neye yarar? İki tane Tanrı olmalı orada. Dünyayı yaratırken iki Tanrı çalışmış olmalı. Hani bir adam kazmayla toprağı kazar, iyi bir şey yapmak için; diğeri onun kazdığı toprağı kürekle kazılan çukura doldurur; onun yaptığı işi bozar, işte tam öyle. (söylediklerinden korkar, panikler) Ah Yüce İsa, ben hangisine inanayım, hangisine yalvarayım?

İsa'lı çarmıha gider, sonra ondan uzaklaşır, sonra yeniden yaklaşır, tekrar uzaklaşır. Kararsızlıkla hücrenin dibine kadar gider. Sonunda birini seçer ve umutsuzlukla çarmıhın önünde diz çöker.

CHRİSTİNE - Sana sesleniyorum Kutsal Meryem, merhametli Anamız. Rabbim orada, seninle. Bunca kadının arasından sadece seni kutsamış ve bir de döl yatağıının meyvesi, Kutsal İsa'mızı. Sana sesleniyorum Kutsal Meryem, merhametli Anamız. Rabbim orada, seninle. Bunca kadının arasından sadece seni kutsamış ve bir de döl yatağıının meyvesi, Kutsal İsa'mızı. Sana sesleniyorum Kutsal Meryem, merhametli Anamız. Rabbim orada, seninle.

Bunca kadının arasından sadece seni kutsamış ve bir de döl yatağının meyvesi, Kutsal İsa'mızı. Sana sesleniyorum... (ansızın durur) Bunlar dinsiz Christine'nin düşünceleri. Christine Carpenter'in; İki tanrı! Nereden geliyor bu düşünceler bana? (yeniden yatağına sırt üstü uzanır) İki Tanrı, iki Tanrı; biri kazıyor, öteki geri dolduruyor toprağı. İki Tanrı, iki Tanrı; biri kazıyor, diğeri geri dolduruyor....

Bölüm 7 – Christine, hücrelerinde bir aşağı, bir yukarı dolanmaktadır. Piskopos ve Mathew, pencerenin arkasından onunla konuşurlar. Seyirci onları görmez.

- CHRİSTİNE - İki Tanrı var, iki Tanrı! Birinin elinde kazma, diğesinde kürek. İki Tanrı var iki Tanrı; Biri kazıyor, öteki kürekle geri dolduruyor.
- PİSKOPOS - Sakin ol çocuğum. Otur. Sen Kutsal İsa'mızın gelinisin. O sana huzur verecek. Ona güven. Şimdi, taburene oturdun mu? Babanın sevgi dolu elleriyle, özel olarak senin için yaptığı taburene? Seni seviyoruz Christine. Seviyor ve hayranlık duyuyoruz.
- CHRİSTİNE - (tabureye oturur) Ben uygun değilim.
- MATHEW - Köylüler sana hürmet ediyorlar.
- CHRİSTİNE - Ben uygun değilim.
- MATHEW - Seninle gurur duyuyorlar. Sen onların münzevisi, umudusun.
- CHRİSTİNE - Ben uygun değilim.
- PİSKOPOS - Kendine hakim ol çocuğum. Sana soracak sorularım var. Sakin ol. Dikkatle düşün ve cevap ver. Sana görünenlerden başkalarına söz ettin mi?
- CHRİSTİNE - Evet.
- MATHEW - Evet, efendim.

CHRİSTİNE - Evet efendim.

PİSKOPOS - Bunlar gerçekten sana görünen rüyetler, değil mi? Başkalarından öğrenmedin bunları?

CHRİSTİNE - Hayır, efendim.

PİSKOPOS - Bu yakınlarda ateşli bir hastalık geçirdin mi?

CHRİSTİNE - Hayır, efendim.

PİSKOPOS - Sürekli 'efendim' demek zorundan değilsin. İlk seferinde söylemen yeter. Geçmişte de böyle şeyler olduğunu hatırlıyor musun?

CHRİSTİNE - Evet. O rüyetler bana ait, sadece bana göründüler. Yalnızca bana. Capcanlı ve alev alev parlayarak geldi görüntüler. Benim için gönderildi. Tüm dünya için. Orada, yukarıda iki Tanrı var.

PİSKOPOS - Ama bu kafirliktir.

CHRİSTİNE - (sevincini güçlkle gizleyerek) Ben uygun değilim. Bırakın beni de gideyim. Uygun değilim, ben uygun değilim, uygun değilim...

PİSKOPOS - İsa'mızı hala seviyor musun?

CHRİSTİNE - Evet, evet!

PİSKOPOS - Hala Rabbimizle birleşme can atıyor musun?

CHRİSTİNE - Ben uygun değilim! Ben uygun değilim!

PİSKOPOS - O zaman bu şeytanın ayartması değil midir?

CHRİSTİNE - Hayır! Hayır! Şeytanın günahını alma. Bana bunu Kutsal İsa'mız anlattı. Bir sevgi Tanrısı varmış, bir de nefret. Biri iyi, diğeri kötüymüş; tıpkı kazmayla toprağı kazan bir adamla, onun kazdığı toprağı kürekle gerisin geri çukura atan bir adam gibi. İkisinin de birer oğlu varmış. Biri ben'im dedi Kutsal İsa'mız, diğeri de şeytan. Ve etrafta gördüğün her şey, şimdiye kadar var olmuş ve bundan sonra var olacak olan her şey, bu iki Tanrı

tarafından yaratılmıştır ve gerçek budur. Öyle dedi. Çünkü hiçbir sevgi Tanrısı yüreğinize kötülüğü yerleştirmiş olamaz, değil mi? Böyle bir Tanrı dikkatsiz bir Tanrı olurdu, değil mi? (susma) Öyle değil mi?

PİSKOPOS - Bunların hepsi saçmalık! İki Tanrı mı görmüş, yani? Bu mümkündür, ama kanıtlanması asla mümkün değildir. Bu da yaşamakta olduğumuz bu lanetli hayatı tarif etmenin binlerce yolundan biri sadece.

MATHEW - Kilisemizin öğretileri gibi mi, demek istiyorsunuz?

PİSKOPOS - Bunun, bizim kilisemiz olması, iktidarı ve sorumluluğu elinde tutan kilise olması dışında, evet. Ve ben bu kilisenin itaat edilen, saygı duyulan, güçlü bir kilise olması için elimden ne gelirse yaparım. Gerekirse bu deli kız bu hücrede çürüyecek, ama bu kilisenin bir münzevisi, bir azizesi hep olacak. Bunun kilisemize sağladığı şöhretten asla vazgeçmem. Biz yeryüzünde Tanrı'nın işini yapanlarız ve bu şöhrete ihtiyacımız var. Artık geri dönüş yok. Beni bu dönüşü olmayan yola sokan da sensin. Emir emirdir, görev görevdir, yemin yemindir. Ve sanırım sen de kendine başka bir görev bölgesi bulmak zorundasın.

MATHEW - Ya da başka bir kilise!

CHRİSTİNE - Ben uygun değilim, uygun değilim. Christine uygun değil. Christine cennete değil, cehenneme bağlanmış. Siz de kilisenizi cehenneme bağlıyorsunuz Peder. Cehennemin duvarlarını yıkın, yıkın, yıkın, yıkın. Tanrı aşkına YIKIN BU DUVARLARI!

Bölüm 8 – Christine pencere parmaklıklarının yanındadır.

CHRİSTİNE - Öğüt almak için bana gelmenin bir faydası yok küçük kız. Benim gibi sefil ve günahkar biri, kime ne öğüt verebilir ki? Piskopos Henry'ye git, Papaza git, yada annemle babama git. Onlar sana güzel öğütler verebilir. (susma) Ah, hayır, sakın burada yaşıyorum diye benim özel biri olduğunu düşünme, ben sadece...

Düşünür, sonra fikrini değiştirir ve kıza öğüt vermeye karar verir.

CHRİSTİNE - Dinle o zaman. Öldüğün zaman, ruhun, hayatın boyunca seni dehşete düşüren korkularının yanına gider. Eğer korkun yoksa, ruhun huzura kavuşur. Korkuların varsa eğer, onlar seninle gelirler. Bu yüzden hiçbir şeyden korkmayacak şekilde yaşa, küçük kız, böyle yaşa.

Susma. Çocukların alaylı sesleri geri gelir. Ellerini parmaklıkların arasından Christine'nin yüzüne doğru uzatırlar. Christine, çenesi sıkı sıkı kenetlenmiş, kendisine doğru uzanan ellere vahşi bakışlarla bakarak, öylece durur.

SESLER - Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine

indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ-ine, Christ-ine...

Çocuklar sonunda vazgeçer. Christine, biraz rahatlar, kendini toparlamaya çalışır.

CHRİSTİNE - Hımm! Evet bu da bir gelişme sayılır. Birileriyle konuştum. Birine öğüt verdim. Neden söz ettiğimi kendim de bilmiyorum, ama en azından konuştum. Pekala, şimdi...(susma) Peki şimdi...(susma. Etrafına bakınır.) Peki ya şimdi...

Bir rutin belirlemek zorundadır. Koşarak haçın önünde diz çöker ve hızla dua etmeye başlar.

CHRİSTİNE - Selam sana ey İsa'nın bedenine adanmış, inciler yerine onun elleri ve ayakları ise süslenmiş istavroz. Ey istavroz, ey ulu, kutsal tahta parçası, dünyanın gerçek kurtuluşu, yaprakları, çiçekleri, meyveleri olan binlerce ağaç arasında benzersiz, Hıristiyanların ilacı, sağlıklı olanları koruyan, hastaları iyileştiren istavroz **(şiddetle göğsünü yumruklayarak)** İnsani güçlerle yapılamayacak olanın, senin adına yapılmasına izin ver. Sana tapıyoruz. Sana tapıyoruz. Sana tapıyoruz. **(başparmağıyla yere bir haç çizer ve onu öper)** Selam sana, ey erdem timsali Meryem, merhametli anamız! Rabbim orada seninle, sen bütün kadınlar içinde kutsandın ve senin rahminin meyvesi olan İsa da kutsandı. Selam sana ey erdem timsali Meryem, merhametli anamız! Tanrı orada seninle, sen bütün kadınlar içinde kutsandın, ve senin rahminin meyvesi olan İsa da kutsandı. Selam sana ey

erdem timsali Meryem, merhametli anamız! Tanrı orada seninle, sen bütün kadınlar içinde kutsandın, ve senin rahminin meyvesi olan İsa da kutsandı. Amin. **(uzun bir susma)** Şimdi ne yapsın Christine? Taburesine otursun. **(çabucak ayağa kalkar ve taburesine oturur)** Şimdine yapsın? Her şeyin tozunu alsın. **(ayağa kalkar, eteğinin ucuyla masanın, taburenin, yatağın, sonra tekrar taburenin tozunu alır. Taburenin yerini değiştirir, sonra başka bir yere koyar, sonra da daha başka bir yere. Durur.)** Şimdi ne yapsın? **(düşünür)** Saçlarını tarasın. **(yatağın atlandı bir saç fırçası vardır. Uzamıp onu alır ve sert hareketlerle darmadağınık saçlarını düzeltmeye başlar)**

CHRİSTİNE - Bunun nedeni, kendine bakmayışın kızım. Bu yüzden sana güvenmiyorlar. Şu deliklerden baktıkları zaman sadece kir ve pislik görüyorlar. İçeride kötü kokular ve Tanrı bilir daha neler var. Onlar da bu pislğin içinde gördükleri kadının deli olduğunu sanıyorlar. Şimdi biraz kendine çeki düzen ver de, bütün köyün gururu olan o kızı geri getir. O koşan, dans eden, panayırlarda boy gösteren kızı! Ha ha ha! O zamanlar seni dinlerlerdi. Çünkü, sen de tıpkı onlar gibiydin. Bu yüzden senin tuhaf tavırlarına, onlar için ettiğın dualara, verdiğın vaazlara ve onlar için acı çekmek üzere odalara kapanmama aldırılmazlardı. Topla kendini artık, eskisi gibi ol. Rahatlamak ve öğüt almak için pencereye gelen biri var. **(pencereye gider)** Hayır, küçük kız. Benimle konuşmaya gelmenin bir sakıncası yok. **(kendi kendine)** Ağzını mühürledin mi? Ağzının üstünde haç çıkardın mı? **(ağzının üstünde haç çıkarır)** Gözlerinin, kulaklarının ve göğüslerinin üstünde haç çıkardın mı? **(haç çıkarır)** Güzel! **(pencereye dönerek)** Şimdi

sor bakalım. Haydi sor. (**durur, dinler, bir kahkaha atar**) Ha ha, ho ho! Büyük bir soru bu! Ne kadar da cüretkar bir çocuksun. Hayatın anlamı ha? Ha ha! Ama... Ha ha! Bir amacı var elbette. Çok basit. İyilik yapmak. Başka bir şey değil. Bir sözcükle, bir işle, yaptığın bir sandalyeyle, diktiğin bir ağaçla, doyurduğun bir yoksulla, affettiğin bir hatayla, sevgiyle, sevgiyle, sevgiyle... Çünkü Kutsal Kitap der ki; 'Ve Tanrı "Işık" dedi, ve ışık oldu. Ve Tanrı ışığı gördü ve ışık güzeldi... Ve Tanrı yarattığı her şeyi gördü ve seyretti, hepsi çok güzeldi.' Sevmek, küçük kız, amaç sevmektir. Çünkü efendimiz İsa, seni o kadar çok sevdi ki, bak, senin için acı çekti ve öldü. Sevgi, küçük kız, ondan daha güçlü hiçbir şey yoktur.

Christine zafer sarhoşluğu içinde saçlarını taramaya devam eder

CHRISTINE - İşte oldu. Hiç fena değildi. Başardım. Başardın Christine. Söylediklerin hiç de delice şeyler değildi. Şimdi kız gidecek ve Christine Carpenter'ın kendisine güzel öğütler verdiğini herkese söyleyecek. İnsanlar yeniden gelmeye başlayacaklar. Haber yayılacak ve Piskopos'un kulağına gidecek, o da Papa'ya yazacak ve gör bak neler olacak kızım, gör bak neler olacak, gör bak...(susma) Şimdine yapsın?

Koşarak haçın önünde diz çöker ve Meryem duasını okumaya başlar.

CHRISTINE - Selam sana, ey erdem timsali Meryem, merhametli anamız!
 Rabbim orada seninle. Sen bütün kadınlar içinde kutsandın ve
 senin rahminin meyvesi olan İsa da kutsandı. Selam sana ey
 erdem timsali Meryem, merhametli anamız! Tanrı orada seninle.
 Sen bütün kadınlar içinde kutsandın, ve senin rahminin meyvesi
 olan İsa da kutsandı. Selam sana ey erdem timsali Meryem,
 merhametli anamız! Tanrı orada seninle. Sen bütün kadınlar
 içinde kutsandın, ve senin rahminin meyvesi olan İsa da kutsandı.
 Amin. (etrafına bakınır) Şimdi ne yapsın Christine? Taburesine
 otursun.

Tabureye oturur ve monoton bir sesle konuşmaya başlar.

CHRISTINE - Kibirin ilacı alçakgönüllülüktür. Kıskançlığın ilacı sevgi.
 Öfkenin ilacı sabırdır. Tembelliğin ilacı çalışmak. Oburluğun ilacı
 dünyevi şeyleri hor görmektir. Açgözlülüğün ilacı cömert bir
 yürek. Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. (şiddetle göğsünü
 yumruklar) Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. Şehvetin ilacı teni
 küçümsemektir. Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. Şehvetin ilacı
 teni küçümsemektiiiiiiiiiiiiir!

**Bu son söz bir çılgına dönüşür. Yerinden kalkıp çılgınca
 göğsünü yumruklayarak hücrede dolaşır ve sonunda kafasını
 taş duvara vurarak bağırmaya başlar.**

CHRISTINE - Ten ten ten ten ten ten ten, yardım edin, yardım edin, yardım
 edin, yardım edin, yardım edin, yardım edin, ne olur merhamet,
 merhamet, merhamet, merhamet, merhamet, merhamet edin.

Efendimiz yüce İsa, söyle onlara, söyle söyle söyle; benim yeteneğim yok, ben uygun değilim, uygun değilim, UYGUN DEĞİLİM (ansızın susar) Sevgimi göstermek için başka ne yapabilirim? (susma) Şimdi ne yapsın?

Uzun süre kendini toparlamaya çalışır, günah çıkarma penceresine doğru gider, yere oturur.

CHRİSTİNE - Ben onu sevmeye layık mıyım, Peder? Durmadan kendime bunu sordum. Ta ki, bir gün, kendi kendime “artık soru sormak yok, yalnızca vahiy açıklamak var” diyene kadar. Çok fazla düşünüyorsun kızım, dua etmeli, daha çok vahiy açıklamalısın. Soru sorma, vahiy açıkla! Ve öyle de yaptım. Onu seviyorum, onu seviyorum, onu seviyorum, onu seviyorum, (tahammül edilemeyecek hale gelene kadar bu tekrarlamaya devam eder) İşte! Şimdi onu görüyorum! İşte orada. Tam karşımda, en sevdiğim, tam karşımda. Bana gülümsüyor. Tıpkı, cevabı az önce bulmuş öğrencisine gülümseyen bir öğretmen gibi. Şefkatli bir gülümseme, beni takdir ediyor. İyi kız! Bir gün bu noktaya ulaşacağımı biliyordum. Ah, ne kutsal bir gülümseme bu; neşeli, mutlu bur gülümseme. Öylesine kocaman bir gülümseme ki, içimden kahkaha atmak geliyor. Kahkaha. **(dolu dolu bir kahkaha atar)** Kahkaha! Dünyanın en komik şeyi bu, ha ha ! Bunu asla keşfedemeyeceğimi sanmış olmam ne komikmiş. Ha ha! Öyle basitmiş ki! Tüm yapmam gereken, bunu söylemekmiş. Ha ha! Seni seviyorum, seni seviyorum, seni seviyorum! Ve işte orada beliriveriyor. Ha ha! Bir öğretmen gibi! Ha ha! Bir bu noktaya ulaşacağımı biliyordum, diyor. Ha ha ha ha!

Kahkahalar giderek çoğalır, başlangıçta gerçekten dolu dolu, doğal, bulaşıcı bir kahkahadır. Sonradan kontrol edilemez, histerik bir kahkahaya dönüşür. Ve birdenbire son bulur. Christine duraklar. Taburesin oturur ve monoton bir sesle konuşmaya başlar.

CHRISTİNE - Kibirin ilacı alçakgönüllülüktür. Kıskançlığın ilacı sevgi. Öfkenin ilacı sabırdır. Tembelliğin ilacı çalışmak. Oburluğun ilacı dünyevi şeyleri hor görmektir. Açgözlülüğün ilacı cömert bir yürek. Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. (şiddetle göğsünü yumruklar) Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. Şehvetin ilacı teni küçümsemektir. (susma) Şimdi ne yapsın? Gidip işesin...

Ayağa kalkar, hücrenin bir köşesine gider, eteğini kaldırır ve işer.

Bölüm 9 – Christine hücrenin köşesindedir. Ağır istavrozu kollarının arasında bir bebek gibi tutmakta ve ağıt yakarak öne, arkaya sallanmaktadır.

CHRISTİNE - Bir yoksul ağlıyor, bir yetim iç çekiyor, dul kadın perişan, hacı susamış, yolcuyu bekleyen tehlikeler var, askeri bekleyen güçlükler, rahibeyi günaha davet eden ayartmalar, Piskopos'u bekleyen endişeler var. Gel bana, gel bana, gel, gel, gel...

Susma.

CHRİSTİNE - Ben onu daha beşikteyken sevdim. Bebeğiminkine eş bir gülümseme yoktu. Bak, şimdi onu aşağılıyorlar. Ama, onu teselli edecek olan ben değilim. Onu, ilk düşüp kalkışlarından beri sevdim. Bebeğiminkine eş bir ağlama yoktu. Bak, şimdi kafasında dikenler var. Ama, onu teselli edecek olan ben değilim. Onun kadar narin bir şey var mıdır? Cildindeki yağın kokusu, onu kundağa sararken, gözlerinde gördüğüm güven. Bak, o narin vücuduna bir haç yüklemişler. Ah, onun yerine benim kemiklerim kırılırdı. Ama, onu teselli edecek olan ben değilim. Ve söylediği o ilk sözcük! Nasıl da zekiydi. Ne kadar da çabuk öğrenirdi. Bak, şimdi onu çarmıha germişler. Benim güzel oğlum, kanım, canım. Ben seni bunun için mi besleyip büyüttüm, kötülüklerden korudum. Bunun için mi baktık masmavi göklere, atların çiftleşmesini, kuzuların, buzağuların süt emmesini, güneşin batışını, nehirlerin akışını seyrettik. Bunun için mi yakaladık alabalıkları- bunun için mi? (bağırarak) Vücuduma çiviler saplayın! Ellerime, ayaklarıma... Bana saplayın çivileri! Bana! Ah bu acı, bu acı, bu çaresiz acı! Dayanamıyorum! Dayanamıyorum! Dayanamıyorum!

Susma.

CHRİSTİNE - Bir yoksul ağlıyor, bir yetim iç çekiyor, dul kadın perişan, hacı susamış, yolcuyu bekleyen tehlikeler var, askeri bekleyen güçlükler, rahibeyi günaha davet eden ayartmalar, Piskopos'u bekleyen endişeler var. Gel bana, gel bana, gel, gel, gel...

Bölüm 10 – Christine, hücresinin köşesindedir. Göğüslerin açmış, konuşurken, bir yanda da parmaklarıyla daireler çizerek göğüs uçlarını okşamaktadır.

CHRİSTİNE - Bir yoksul ağlıyor, bir yetim iç çekiyor, dul kadın perişan, hacı susamış, yolcuyla bekleyen tehlikeler var, askeri bekleyen güçlükler, rahibeyi günaha davet eden ayartmalar, Piskopos'u bekleyen endişeler var. Gel bana, gel bana, gel, gel, gel...

Bölüm 11 – Christine, günah çıkartma penceresinin yanında durmuş, sırtını duvara yaslamıştır.

CHRİSTİNE - Sorun düşüncelerim, Peder. Düşüncelerimi ona yöneltemiyorum. Onu çarmıha gerilmiş olarak görüyorum, o güzel yüzün acı çektiğini, o narin bedenini, haçtaki çivilerden gevşekçe sarktığını görüyorum ve o acıyı hissediyorum. Burada, burada, burada, burada ve burada hissediyorum. Ve sırtımı duvara dayayıp kollarımı açarak (**dediklerini yapar**) gözlerim kapalı durup sesleniyorum. "Efendimiz İsa, efendimiz, seninleyim, buradayım, senin acını hissediyorum, seninleyim." Ama sonra, sonra – ah, affedin beni Peder, affedin beni! Ama, burada kollarımı açmış, gözlerim kapalı dururken, başka düşünceler geliyor (bacaklarını ayırır) ve onları geri çeviremiyorum, çünkü onlar öyle hoşuma gidiyorlar ki. Çıplağım, bacaklarımın arası ısınıyor, bedenimi gökyüzüne çevirmişim, çimenler tenime değişiyor, güneşi göğüslerimde hissediyorum, göğüslerimin ucu sızlıyor. Serin rüzgarların getirdiği yabancı kokularını duyuyorum. Ötüşerek geçip giden kuşları görüyorum. Ve o bulutlar; o görkemle süzülen

şekiller, o tatlı koku, o yumuşacık hava... Kendi kendime, bunlar şeytanın görüntüleri olamaz, diyorum. Bağışlayın beni Peder, ama bunlar asla şeytanın görüntüleri olamaz diyorum. Ve utanç ile delilik arasında paramparça oluyorum. Bahar Peder, bahar! Ve ben bahar mevsiminde çarmıha geriliyorum.

Çocukların alaylı şarkıları duyulur. Penceredeki parmaklıklar arasındın ellerini sallamaktadırlar.

SESLER

- Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, bir rüyet, yada bir vahiy? Christ – ine, Christ- ine indi mi bir vahiy? Yok mu görünen bir şey; bir kelime, yada bir vahiy? Christ-ine, Christ-ine...

Christine, kolları açık, sırtı duvara dayalı durup, onları dinleyerek el sallamalarını seyreder. Ağır ağır çocuklara yaklaşır, bir süre daha seyreder. Sonra, ellerden birini yakalar ve dişlerini geçirir. Korkunç bir çığlık duyulur. Christine eli bırakır, sesler ve çığlık yavaş yavaş uzaklaşarak kaybolur.

Uzun bir susma.

Hücrenin içinde etrafına bakınır Christine, duvara döner, ellerini dayar ve bir elini diğerinin yanına koyarak (pantomimde olduğu gibi) duvar boyunca ilerlemeye başlar. Duvarı hissetmektedir, hatta çevresindeki hayali duvarları bile hissetmektedir. Ellerini boşlukta birbirinin yanına koyarak, seyircinin duvarı “görmesini” sağlar. Bu şekilde

**hücresinin içinde dolanırken kendi kendine
mırıldanmaktadır.**

**CHRISTINE - Bu bir duvar, bu bir duvar, bu bir duvar... (inanılmaz bir sesle
haykırır) HİÇ YIKILMAYACAK MI BU DUVAR?**

**Işık yavaş yavaş azalmaya başlar. Bu zavallı, çıldırmış,
mahkum kızın figürü sonsuza kadar kapalı olacağı bu küçük
alandaki dolanırken penceresinden solgun bir ışık girer, diğer
ışık tümünden kaybolur. Karanlık.**

PENTECOST İLAHİSİ

Veni, Criator Spiritus,

Mentes tuorum visita,

Imple superna gratia

Quae tu creasti pectora

Qui diceris Paraclitus

Altissimi donum Dei,

Fons vivus, ignis, caritas

Et spiritualis unctio.

Tu septiformis munere,

Digitus paternae dexteræ,

Tu rite promissium Patris,

Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,

Infunde amorem cordibus,

**Infirma nostri corporis,
Virtute firmans perpeti.**

**Hostem repellas longius,
Pasemque dones protinus:
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.**

**Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Tque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.**

**Deo Parti sit gloria
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito
In saeculorum saecula**

28 Mayıs 2008

Özcan Özer